

USTAWA

z dnia2009 r.

o państwowych egzaminach prawniczych¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa reguluje warunki przystępowania do państwowych egzaminów prawniczych I i II stopnia, zasady przeprowadzania tych egzaminów, uprawnienia przysługujące po ich zdaniu oraz zasady wykonywania podstawowych czynności prawniczych przez doradców prawnych.

Art. 2. Wprowadza się państwowe egzaminy prawnicze I i II stopnia oraz powszechny jednolity elektroniczny system rejestracji kandydatów przystępujących do państwowych egzaminów prawniczych I i II stopnia.

Rozdział 2

Elektroniczny system rejestracji

Art. 3. Elektroniczny system rejestracji prowadzi Minister Sprawiedliwości.

Art. 4. 1. Osoba ubiegająca się o dopuszczenie do państwowego egzaminu prawniczego I albo II stopnia rejestruje się w powszechnym jednolitym elektronicznym systemie rejestracji, o którym mowa w art. 2, zwanym dalej „elektronicznym systemem rejestracji”.

2. Osoba ubiegająca się o dopuszczenie do państwowego egzaminu prawniczego I stopnia, zwanego dalej „egzaminem I stopnia”, przy rejestracji wypełnia wniosek o dopuszczenie do egzaminu i kwestionariusz osobowy zawierający co najmniej imiona i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, imiona rodziców, datę ukończenia studiów i nazwę uczelni, doświadczenie naukowe i zawodowe i miejsce zamieszkania oraz może wnieść opłatę za egzamin I stopnia.

3. Osoba ubiegająca się o dopuszczenie do państwowego egzaminu prawniczego II stopnia, zwanego dalej „egzaminem II stopnia”, przy rejestracji wypełnia wniosek o dopuszczenie do egzaminu w zakresie pełnym lub profilowanym i kwestionariusz osobowy zawierający co najmniej imiona i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, imiona rodziców, datę ukończenia studiów i nazwę uczelni, doświadczenie naukowe i zawodowe i miejsce zamieszkania oraz może wnieść opłatę za egzamin II stopnia.

Art. 5. 1. Osoba, która zdała egzamin I stopnia, deklaruje wybór aplikacji. Każdy może dokonać wyboru trzech miejsc odbywania aplikacji – bez względu na jej rodzaj - z jednoczesnym wskazaniem kolejności preferowanych miejsc odbywania aplikacji.

2. Deklarację wyboru aplikacji składa się w elektronicznym systemie rejestracji, w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6

września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.¹⁾), zwanym dalej „Biuletynem Informacji Publicznej”.

3. Niezwłocznie po zakończeniu składania deklaracji wyboru aplikacji Minister Sprawiedliwości ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej listę osób wstępnie zakwalifikowanych na poszczególne aplikacje oraz informację o wolnych miejscach na aplikacje w poszczególnych izbach adwokackich, okręgowych izbach radców prawnych i izbach notarialnych. O umieszczeniu na liście decyduje liczba punktów uzyskanych z egzaminu I stopnia i liczba miejsc na aplikacje w poszczególnych izbach adwokackich, okręgowych izbach radców prawnych i izbach notarialnych.

4. W terminie 5 dni od dnia ogłoszenia listy osób wstępnie zakwalifikowanych na poszczególne aplikacje, osoby, które nie zostały zakwalifikowane na tej liście, mogą ponownie złożyć deklarację wyboru aplikacji z uwzględnieniem wolnych miejsc na aplikacje w poszczególnych izbach adwokackich, okręgowych izbach radców prawnych i izbach notarialnych. Bieg tego terminu rozpoczyna się w dniu następującym po dniu ogłoszenia listy osób wstępnie zakwalifikowanych na poszczególne aplikacje.

5. Przy ponownym składaniu deklaracji wyboru aplikacji wskazuje się jeden rodzaj aplikacji z określeniem miejsca jej odbywania. O kolejności wpisów na listę osób wstępnie zakwalifikowanych na aplikacje w poszczególnych izbach adwokackich, okręgowych izbach radców prawnych i izbach notarialnych decyduje termin złożenia deklaracji wyboru aplikacji w elektronicznym systemie rejestracji.

6. Jeżeli w trakcie ponownego składania deklaracji wyboru aplikacji w elektronicznym systemie rejestracji pojawi się informacja, że na wskazany rodzaj aplikacji brak jest wolnych miejsc, wskazuje się kolejny rodzaj aplikacji ze wskazaniem miejsca jej odbywania. Proces ten można wielokrotnie powtarzać w terminie, o którym mowa w ust. 4, aż do uzyskania w elektronicznym systemie informacji potwierdzenia wstępnego zakwalifikowania na wskazany rodzaj aplikacji.

7. Niezwłocznie po upływie terminu, o którym mowa w ust. 4, Minister Sprawiedliwości ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej ostateczną listę osób wstępnie zakwalifikowanych na poszczególne aplikacje.

8. Ogłoszenia, o których mowa w ust. 3 i 7, zawierają imiona i nazwiska osób zakwalifikowanych na aplikacje w poszczególnych izbach adwokackich, okręgowych izbach radców prawnych i izbach notarialnych oraz imiona ich rodziców. Dane zawarte w tych ogłoszeniach stanowią informację publiczną.

Art. 6. 1. Właściwe organy w trakcie procesu rejestracji, wyboru aplikacji oraz w trakcie postępowania odwoławczego podejmują czynności wyłącznie w elektronicznym systemie rejestracji, a wytworzone w ich wyniku dane w postaci elektronicznej opatrywane są bezpiecznym podpisem elektronicznym w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450, z późn. zm.¹⁾) i utrwalane w tym systemie.

2. W trakcie procesu rejestracji, wyboru aplikacji oraz w trakcie postępowania odwoławczego doręczeń dokonuje się za pośrednictwem elektronicznego systemu rejestracji.

3. Doręczenie, o którym mowa w ust. 2, uznaje się za skuteczne z datą wskazaną w elektronicznym potwierdzeniu odbioru korespondencji w elektronicznym systemie rejestracji, a przy braku takiego potwierdzenia doręczenie uznaje się za skuteczne z upływem 14 dni od daty umieszczenia dokumentu w elektronicznym systemie rejestracji.

Art. 7. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób rejestracji w elektronicznym systemie rejestracji i sposób użytkowania tego systemu,
 - 2) wzory:
 - a) wniosku o dopuszczenie do egzaminu I stopnia,
 - b) wniosku o dopuszczenie do egzaminu II stopnia w zakresie pełnym lub profilowanym,
 - c) kwestionariuszy osobowych wypełnianych przy rejestracji do egzaminów I i II stopnia,
 - d) deklaracji wyboru aplikacji
- mając na uwadze konieczność zapewnienia prawidłowego przebiegu procesu rejestracji oraz konieczność uzyskania informacji niezbędnych do prawidłowego przeprowadzania egzaminów I i II stopnia.

Rozdział 3

Komisje i zespoły właściwe w sprawach państwowych egzaminów prawniczych I i II stopnia

Art. 8. 1. Minister Sprawiedliwości powołuje przy sądach apelacyjnych, na okres 3 lat, komisje państwowych egzaminów prawniczych I stopnia, zwane dalej „komisjami I stopnia”, które przeprowadzają egzamin I stopnia. W skład komisji wchodzi: przewodniczący i członkowie, wskazani przez Ministra Sprawiedliwości oraz zastępca przewodniczącego i sekretarz.

2. Przewodniczącym komisji I stopnia jest prezes albo wiceprezes danego sądu apelacyjnego. Zastępcą przewodniczącego komisji I stopnia jest sędzia sądu apelacyjnego lub okręgowego wskazany przez przewodniczącego komisji I stopnia. Sekretarzem komisji I stopnia jest sędzia sądu apelacyjnego pełniący funkcję kierownika szkolenia, a w przypadku wyłączenia tej osoby z egzaminu - sędzia sądu apelacyjnego wskazany przez prezesa sądu apelacyjnego.

3. Członkami komisji I stopnia są: przedstawiciele Ministra Sprawiedliwości, sędziowie lub sędziowie w stanie spoczynku, prokuratorzy lub prokuratorzy w stanie spoczynku, adwokaci, radcowie prawni i notariusze. Członków komisji I stopnia powołuje się w liczbie zapewniającej prawidłowe powołanie zespołów egzaminacyjnych i sprawne przeprowadzenie egzaminu I stopnia.

4. Przedstawicielem Ministra Sprawiedliwości może być: sędzia, sędzia w stanie spoczynku, prokurator, prokurator w stanie spoczynku, a także pracownik naukowy, naukowo-dydaktyczny lub dydaktyczny na wydziale prawa w szkole wyższej w Rzeczypospolitej Polskiej lub w Polskiej Akademii Nauk, posiadający co najmniej stopień naukowy doktora nauk prawnych lub urzędnik służby cywilnej.

5. Kandydatów na członków komisji I stopnia przedstawia:

- 1) kolegium sądu apelacyjnego – sędziów i sędziów w stanie spoczynku;
- 2) kolegium prokuratury apelacyjnej – prokuratorów i prokuratorów w stanie spoczynku;
- 3) Naczelna Rada Adwokacka - adwokatów;
- 4) Krajowa Rada Radców Prawnych – radców prawnych;
- 5) Krajowa Rada Notarialna - notariuszy.

6. W ramach komisji I stopnia tworzy się dziewięćosobowe zespoły egzaminacyjne.

7. Zespół egzaminacyjny składa się z:

- 1) dwóch przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości;
- 2) trzech sędziów lub sędziów w stanie spoczynku;
- 3) prokuratora lub prokuratora w stanie spoczynku;
- 4) adwokata;

- 5) radcy prawnego;
- 6) notariusza.

8. Pracami zespołu egzaminacyjnego kieruje przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, a dokumentację z prac tego zespołu prowadzi sekretarz zespołu egzaminacyjnego.

9. Prezes sądu apelacyjnego zapewnia obsługę administracyjno-biurową komisji I stopnia.

10. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb, sposób i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji I stopnia,
 - 2) termin powołania członków komisji I stopnia,
 - 3) tryb i sposób działania komisji I stopnia oraz zespołów egzaminacyjnych,
 - 4) sposób zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej komisji I stopnia
- mając na uwadze konieczność zapewnienia sprawnego i terminowego przeprowadzania egzaminu I stopnia.

Art. 9. 1. Przewodniczący komisji I stopnia:

- 1) kieruje pracami komisji I stopnia i ją reprezentuje;
- 2) wyznacza zadania zastępcy przewodniczącego i sekretarza komisji I stopnia;
- 3) organizuje egzamin I stopnia i zapewnia właściwy jego przebieg;
- 4) w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości wyznacza:
 - a) zespoły egzaminacyjne w liczbie odpowiedniej do liczby uczestników egzaminu I stopnia, zapewniającej sprawne przeprowadzenie tego egzaminu,
 - b) przewodniczących i sekretarzy zespołów egzaminacyjnych spośród członków tych zespołów;
- 5) organizuje obsługę administracyjno-biurową komisji I stopnia;
- 6) ustala zasady podziału czynności między wyznaczone zespoły egzaminacyjne;
- 7) zawiadamia o dopuszczeniu do egzaminu I stopnia co najmniej 14 dni przed dniem egzaminu;
- 8) zawiadamia uczestników egzaminu I stopnia o godzinie i miejscu jego przeprowadzenia co najmniej 14 dni przed dniem egzaminu;
- 9) wprowadza do elektronicznego systemu rejestracji wyniki egzaminu I stopnia;
- 10) kontroluje sprawdzanie testów;
- 11) wydaje decyzje o negatywnym wyniku egzaminu I stopnia;
- 12) wydaje zaświadczenia o pozytywnym wyniku egzaminu I stopnia;
- 13) przekazuje protokoły z przebiegu egzaminu I stopnia zawierające wyniki tego egzaminu Ministrowi Sprawiedliwości niezwłocznie po sporządzeniu tych protokołów.

2. Zastępca przewodniczącego komisji I stopnia zastępuje przewodniczącego komisji I stopnia w sprawach, o których mowa w ust. 1.

3. Sekretarz komisji I stopnia nadzoruje przebieg rejestracji do egzaminu I stopnia oraz nadzoruje i koordynuje prace sekretarzy zespołów egzaminacyjnych.

Art. 10. 1. Minister Sprawiedliwości powołuje co roku zespół do przygotowania testu na egzamin I stopnia składający się z dziewięciu członków.

2. W skład zespołu, o którym mowa w ust. 1, wchodzi:

- 1) sześciu przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości;
- 2) jeden adwokat;
- 3) jeden radca prawny;

4) jeden notariusz.

3. Przedstawicielem Ministra Sprawiedliwości może być: sędzia, sędzia w stanie spoczynku, prokurator, prokurator w stanie spoczynku, a także pracownik naukowy, naukowo-dydaktyczny lub dydaktyczny na wydziale prawa w szkole wyższej w Rzeczypospolitej Polskiej lub w Polskiej Akademii Nauk, posiadający co najmniej stopień naukowy doktora nauk prawnych.

4. Kandydatów na członków zespołu, o którym mowa w ust. 1, przedstawia:

- 1) Naczelna Rada Adwokacka - adwokatów;
- 2) Krajowa Rada Radców Prawnych – radców prawnych;
- 3) Krajowa Rada Notarialna - notariuszy.

5. Minister Sprawiedliwości wyznacza spośród członków zespołu, o którym mowa w ust. 1, przewodniczącego, który kieruje pracami zespołu, oraz sekretarza, który prowadzi dokumentację z prac zespołu.

6. Zespół, o którym mowa w ust. 1, podejmuje uchwały większością głosów w obecności co najmniej połowy członków.

7. Minister Sprawiedliwości zapewnia obsługę administracyjno-biurową zespołu, o którym mowa w ust. 1.

8. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i sposób pracy zespołu, o którym mowa w ust. 1,
 - 2) termin powołania członków zespołu, o którym mowa w ust. 1,
 - 3) sposób zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej zespołu, o którym mowa w ust. 1
- mając na uwadze konieczność zapewnienia prawidłowego przebiegu prac tego zespołu i przeprowadzenia egzaminu I stopnia.

Art. 11. 1. Minister Sprawiedliwości powołuje przy sądach apelacyjnych na okres 3 lat komisje państwowych egzaminów prawniczych II stopnia, zwane dalej „komisjami II stopnia”, w składzie: przewodniczący, zastępca przewodniczącego i sekretarz oraz sześciu członków, które przeprowadzają egzamin II stopnia.

2. W skład komisji II stopnia wchodzi:

- 1) sześciu przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości;
- 2) jeden adwokat;
- 3) jeden radca prawny;
- 4) jeden notariusz.

3. Przewodniczącym komisji II stopnia jest przewodniczący komisji I stopnia przy tym samym sądzie apelacyjnym.

4. Przedstawicielami Ministra Sprawiedliwości mogą być osoby, o których mowa w art. 10 ust. 3.

5. Kandydatów na członków komisji II stopnia wyznacza się za zasadach określonych w art. 10 ust. 4.

6. Minister Sprawiedliwości może powołać przy sądzie apelacyjnym więcej niż jedną komisję II stopnia, jeżeli przemawiają za tym względy organizacyjne, a w szczególności duża liczba uczestników egzaminu. Przewodniczącego i sekretarza komisji II stopnia wskazuje prezes sądu apelacyjnego spośród sędziów sądu okręgowego lub apelacyjnego.

7. Komisja II stopnia podejmuje uchwały większością głosów w obecności co najmniej połowy członków.

8. Prezes sądu apelacyjnego zapewnia obsługę administracyjno-biurową komisji II stopnia.

9. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb, sposób i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji II stopnia,
 - 2) termin powołania członków komisji II stopnia,
 - 3) tryb i sposób działania komisji II stopnia,
 - 4) sposób zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej komisji II stopnia
- mając na uwadze konieczność zapewnienia sprawnego i terminowego przeprowadzania egzaminu II stopnia.

Art. 12. Przewodniczący komisji II stopnia:

- 1) kieruje pracami komisji II stopnia i ją reprezentuje;
- 2) organizuje egzamin II stopnia i zapewnia właściwy jego przebieg;
- 3) organizuje obsługę administracyjno-biurową komisji II stopnia;
- 4) zawiadamia o dopuszczeniu do egzaminu II stopnia co najmniej 14 dni przed dniem egzaminu;
- 5) zawiadamia uczestników egzaminu II stopnia o godzinie i miejscu jego przeprowadzenia co najmniej 14 dni przed dniem egzaminu;
- 6) wprowadza do elektronicznego systemu rejestracji wyniki egzaminu II stopnia;
- 7) podpisuje uchwały komisji II stopnia o wyniku egzaminu II stopnia;
- 8) wydaje zaświadczenia o wyniku egzaminu II stopnia;
- 9) przekazuje protokół z przebiegu egzaminu II stopnia zawierający wyniki tego egzaminu Ministrowi Sprawiedliwości, niezwłocznie po sporządzeniu tego protokołu.

Art. 13. 1. Minister Sprawiedliwości powołuje co roku zespół do przygotowania testu i zadań na egzamin II stopnia składający się z dziewięciu członków.

2. W skład zespołu, o którym mowa w ust. 1, wchodzi:

- 1) sześciu przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości;
- 2) jeden adwokat;
- 3) jeden radca prawny;
- 4) jeden notariusz.

3. Przedstawicielami Ministra Sprawiedliwości mogą być osoby, o których mowa w art. 10 ust. 3.

4. Kandydatów na członków zespołu, o którym mowa w ust. 1, wyznacza się za zasadach określonych w art. 10 ust. 4.

5. Minister Sprawiedliwości wyznacza spośród członków zespołu, o którym mowa w ust. 1, przewodniczącego, który kieruje pracami tego zespołu oraz sekretarza, który prowadzi dokumentację z jego prac.

6. Zespół, o którym mowa w ust. 1, podejmuje uchwały większością głosów w obecności co najmniej połowy członków.

7. Minister Sprawiedliwości zapewnia obsługę administracyjno-biurową zespołu, o którym mowa w ust. 1.

8. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i sposób pracy zespołu, o którym mowa w ust. 1,
- 2) termin powołania członków zespołu, o którym mowa w ust. 1,
- 3) sposób zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej zespołu, o którym mowa w ust. 1

- mając na uwadze konieczność zapewnienia prawidłowego przebiegu prac zespołu i przeprowadzania egzaminu II stopnia.

Art. 14. 1. Minister Sprawiedliwości powołuje co roku przy wybranym sędzie apelacyjnym Państwową Komisję Odwoławczą, zwaną dalej „komisją odwoławczą”, w składzie: przewodniczący, zastępca przewodniczącego i sekretarz oraz dziesięciu członków. W przypadku, kiedy przemawiają za tym względy organizacyjne Minister Sprawiedliwości może powołać dodatkowo jedną lub więcej komisji odwoławczych przy kolejnych sądach apelacyjnych, wskazując ich właściwość terytorialną.

2. Do zadań komisji odwoławczej należy rozpatrywanie odwołań od wyników egzaminu II stopnia.

3. W skład komisji odwoławczej wchodzi siedmiu przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości oraz po dwóch adwokatów, radców prawnych i notariuszy.

4. Przedstawicielami Ministra Sprawiedliwości mogą być osoby, o których mowa w art. 10 ust. 3.

5. Kandydatów na członków komisji odwoławczej wyznacza się za zasadach określonych w art. 10 ust. 4.

6. Członkiem komisji odwoławczej nie może być członek komisji II stopnia oraz członek zespołu do przygotowania testu i zadań na egzamin II stopnia.

7. Komisja odwoławcza podejmuje uchwały większością głosów w obecności co najmniej połowy członków.

8. Prezes danego sądu apelacyjnego zapewnia obsługę administracyjno-biurową komisji odwoławczej.

9. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji odwoławczej,

2) termin powołania członków komisji odwoławczej,

3) tryb i sposób działania komisji odwoławczej,

4) sposób zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej komisji odwoławczej

- uwzględniając konieczność prawidłowego i terminowego rozpoznawania odwołań, zapewnienia zachowania bezstronności pracy członków komisji odwoławczej.

Art. 15. 1. Członkostwo w komisji I stopnia, komisji II stopnia lub komisji odwoławczej wygasa w przypadku śmierci jej członka.

2. Minister Sprawiedliwości odwołuje członka komisji I stopnia, komisji II stopnia lub komisji odwoławczej w przypadku:

1) złożenia rezygnacji;

2) choroby trwale uniemożliwiającej sprawowanie przez niego funkcji;

3) niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązków;

4) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za popełnione umyślnie przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub popełnione umyślnie przestępstwo skarbowe.

3. Minister Sprawiedliwości odwołuje także członka komisji I stopnia, komisji II stopnia lub komisji odwoławczej w przypadku utraty przez niego prawa do bycia powołanym w skład odpowiednio - komisji I stopnia, komisji II stopnia lub komisji odwoławczej.

4. Minister Sprawiedliwości może odwołać członka komisji I stopnia, komisji II stopnia lub komisji odwoławczej w przypadku wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w związku z podejrzeniem umyślnego popełnienia przez niego przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego lub przestępstwa skarbowego.

5. Wygaśnięcie członkostwa lub odwołanie członka komisji I stopnia wchodzącego w skład zespołu egzaminacyjnego w czasie trwania postępowania egzaminacyjnego nie wstrzymuje prac zespołu egzaminacyjnego.

6. W przypadku wygaśnięcia członkostwa lub odwołania członka komisji I stopnia, komisji II stopnia lub komisji odwoławczej, Minister Sprawiedliwości niezwłocznie powołuje nowego członka komisji I stopnia, komisji II stopnia lub komisji odwoławczej. W przypadku członka będącego przedstawicielem samorządu zawodowego, właściwy organ w terminie określonym przez Ministra Sprawiedliwości wskazuje nowego kandydata.

Art. 16. 1. Z prac zespołu egzaminacyjnego komisji I stopnia lub z prac komisji II stopnia na czas przeprowadzenia odpowiednio egzaminu I stopnia lub egzaminu II stopnia podlega wyłączeniu członek komisji, jeżeli uczestnik egzaminu jest:

- 1) jego małżonkiem;
- 2) osobą pozostającą z nim w stosunku:
 - a) pokrewieństwa albo powinowactwa do drugiego stopnia,
 - b) przysposobienia;
- 3) osobą pozostającą z nim we wspólnym pożyciu;
- 4) osobą pozostającą wobec niego w stosunku osobistym tego rodzaju, że mógłby wywoływać wątpliwości co do jego bezstronności.

2. Powody wyłączenia trwają pomimo ustania małżeństwa lub przysposobienia.

3. Członek komisji I stopnia lub komisji II stopnia przed rozpoczęciem egzaminu I stopnia lub egzaminu II stopnia składa pisemne oświadczenie, że nie pozostaje z żadnym z uczestników egzaminu w stosunku, o którym mowa w ust. 1 i 2.

4. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 3, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, po uprzednim pouczeniu o tej odpowiedzialności, zgodnie z art. 233 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.).

5. Przepisy ust. 1-4 stosuje się odpowiednio do członków komisji odwoławczej.

Rozdział 4

Państwowy egzamin prawniczy I stopnia

Art. 17. Uzyskanie pozytywnego wyniku egzaminu I stopnia uprawnia do:

- 1) ubiegania się o przyjęcie na aplikację adwokacką, radcowską, notarialną, komorniczą i legislacyjną, w najbliższym naborze;
- 2) ubiegania się o dopuszczenie do konkursu na aplikację ogólną w najbliższym naborze;
- 3) wykonywania podstawowych czynności prawniczych, po uzyskaniu wpisu na listę doradców prawnych, na zasadach określonych w art. 48 i 51.

Art. 18. Do egzaminu I stopnia może przystąpić każdy, kto ukończył wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł magistra prawa lub ukończył zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 19. Zakres przedmiotowy egzaminu I stopnia obejmuje:

- 1) prawo karne i postępowanie karne;

- 2) prawo wykroczeń i postępowanie w sprawach o wykroczenia;
- 3) prawo karne skarbowe i postępowanie w sprawach karnych skarbowych;
- 4) prawo cywilne i postępowanie cywilne;
- 5) prawo rodzinne i opiekuńcze;
- 6) prawo spółek handlowych;
- 7) prawo pracy;
- 8) prawo administracyjne i postępowanie administracyjne;
- 9) postępowanie sądownoadministracyjne;
- 10) prawo Unii Europejskiej oraz prawo międzynarodowe;
- 11) prawo konstytucyjne;
- 12) prawo o ustroju sądów, trybunałów i prokuratury, samorządu adwokackiego, radcowskiego, notarialnego oraz organów kontroli państwowej i ochrony prawa działających w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 20. 1. Egzamin I stopnia polega na rozwiązaniu testu sprawdzającego wiedzę oraz umiejętność stosowania prawa i zasad wykładni, a także kwalifikowania stanów faktycznych, składającego się z zestawu 220 pytań zawierających po trzy propozycje odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawidłowa. Test składa się z arkusza pytań i karty odpowiedzi.

2. W teście 70 pytań stanowią pytania sprawdzające umiejętność stosowania prawa, zasad wykładni oraz kwalifikowania stanów faktycznych.

3. Każde pytanie testu ocenia się według następujących zasad:

- 1) odpowiedź prawidłowa: jeden punkt (1);
- 2) odpowiedź nieprawidłowa lub brak odpowiedzi: zero punktów (0).

4. Prawidłowość odpowiedzi ocenia się według stanu prawnego obowiązującego w dniu przeprowadzenia egzaminu I stopnia.

5. Pozytywny wynik egzaminu I stopnia uzyskuje uczestnik egzaminu, który otrzymał co najmniej 150 punktów, przy czym co najmniej 48 punktów z pytań, o których mowa w ust. 2.

Art. 21. 1. Minister Sprawiedliwości zarządza przeprowadzenie egzaminu I stopnia raz w roku.

2. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Minister Sprawiedliwości ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej o egzaminie I stopnia, w tym podaje w szczególności:

- 1) termin przeprowadzenia egzaminu I stopnia;
- 2) siedziby komisji I stopnia wraz z ich adresami;
- 3) termin rejestracji w elektronicznym systemie rejestracji, nie późniejszy niż 45 dni przed dniem rozpoczęcia tego egzaminu;
- 4) wysokość i sposób wniesienia opłaty za egzamin I stopnia.

3. Termin rejestracji w elektronicznym systemie rejestracji nie podlega przywróceniu.

4. Opłata za egzamin I stopnia stanowi dochód budżetu państwa.

5. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty za egzamin I stopnia mając na uwadze, że nie może być ona wyższa niż 25 % przeciętnego wynagrodzenia w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227), zwanego dalej

„przeciętnym wynagrodzeniem”.

Art. 22. Nie później niż 90 dni przed terminem egzaminu I stopnia przewodniczący zespołu do przygotowania testu na egzamin I stopnia podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości oraz w Biuletynie Informacji Publicznej ustalony przez zespół do przygotowania testu na egzamin I stopnia i zatwierdzony przez Ministra Sprawiedliwości wykaz tytułów aktów prawnych, z których wybrane stanowią podstawę opracowania testu na egzamin I stopnia.

Art. 23. 1. Osoba, która zarejestrowała się w elektronicznym systemie rejestracji składa:

- 1) oryginał albo odpis dyplomu albo poświadczoną notarialnie kopię oryginału lub odpisu dyplomu ukończenia wyższych studiów prawniczych w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskania tytułu magistra prawa lub zagranicznych studiów prawniczych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej, albo zaświadczenie o zdaniu egzaminu magisterskiego;
- 2) oryginał dowodu wniesienia opłaty za egzamin I stopnia, jeżeli nie wniosła tej opłaty przez elektroniczny system rejestracji.

2. Zamiast oryginału albo odpisu dyplomu albo poświadczonej notarialnie kopii oryginału lub odpisu dyplomu ukończenia wyższych studiów prawniczych w Rzeczypospolitej Polskiej albo zaświadczenia o zdaniu egzaminu magisterskiego można złożyć zaświadczenie, z którego wynika, iż osoba, która zarejestrowała się w elektronicznym systemie rejestracji zdała wszystkie egzaminy i odbyła praktyki przewidziane w planie wyższych studiów prawniczych oraz ma wyznaczony termin egzaminu magisterskiego. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu I stopnia takiej osoby jest złożenie przez nią w siedzibie komisji I stopnia nie później niż 7 dni przed terminem egzaminu I stopnia oryginału albo odpisu dyplomu albo poświadczonej notarialnie kopii oryginału lub odpisu dyplomu lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu magisterskiego.

3. Dokumenty, o których mowa w ust. 1 lub 2, powinny być złożone do komisji I stopnia, przed którą zamierza się przystąpić do egzaminu I stopnia, w terminie rejestracji w elektronicznym systemie rejestracji podanym przez Ministra Sprawiedliwości.

4. Jeżeli osoba, która zarejestrowała się w elektronicznym systemie rejestracji nie złoży dokumentów, o których mowa w ust. 1 lub 2, przewodniczący komisji I stopnia wzywa do usunięcia braków w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania, a w przypadku nieusunięcia braków w tym terminie wnioski pozostawia się bez rozpoznania, o czym informuje się tę osobę.

5. W przypadku pozostawienia wniosku bez rozpoznania albo złożenia w elektronicznym systemie rejestracji, nie później niż 14 dni przed terminem egzaminu I stopnia, oświadczenia o odstąpieniu od udziału w egzaminie I stopnia, dwie trzecie uiszczonej opłaty podlega zwrotowi na pisemny wniosek złożony przewodniczącemu komisji I stopnia. Zwrot dwóch trzecich opłaty następuje w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku.

6. Nie podlega zwrotowi wniesiona opłata w przypadku nieprzystąpienia do egzaminu I stopnia.

Art. 24. 1. Nieobecność uczestnika egzaminu podczas egzaminu I stopnia oraz stawienie się na egzamin I stopnia po jego rozpoczęciu, bez względu na przyczynę, uważa się za nieprzystąpienie do egzaminu I stopnia.

2. W trakcie egzaminu I stopnia uczestnik egzaminu nie może posiadać tekstów aktów prawnych, komentarzy oraz zbiorów orzecznictwa sądów i trybunałów, jak też innych materiałów pomocniczych, a także urządzeń służących do przekazu, odbioru lub gromadzenia informacji.

3. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego wyklucza z egzaminu I stopnia uczestnika egzaminu, który podczas egzaminu I stopnia korzystał z pomocy innej osoby, posługiwał się niedozwolonymi materiałami lub urządzeniami, pomagał pozostałym uczestnikom egzaminu lub w inny sposób zakłócał przebieg tego egzaminu. Wykluczenie odnotowuje się w protokole z przebiegu egzaminu.

4. Wykluczenie, o którym mowa w ust. 3, stanowi podstawę do wydania decyzji o negatywnym wyniku egzaminu I stopnia.

5. Minister Sprawiedliwości niezwłocznie po otrzymaniu protokołu z przebiegu egzaminu I stopnia zawierającego wyniki tego egzaminu ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej wyniki egzaminu I stopnia. Ogłoszenie zawiera imiona i nazwiska osób, które uzyskały pozytywny wynik egzaminu I stopnia wraz z uzyskaną liczbą punktów oraz imiona rodziców tych osób. Dane zawarte w ogłoszeniu stanowią informację publiczną.

Art. 25. 1. Po zakończeniu egzaminu I stopnia i sprawdzeniu testów przewodniczący komisji I stopnia wydaje zaświadczenie o pozytywnym wyniku egzaminu I stopnia, a w przypadku negatywnego wyniku egzaminu I stopnia wydaje decyzję. Zaświadczenie i decyzja zawierają informację o liczbie uzyskanych punktów i o wyniku egzaminu I stopnia.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, zawiera także oznaczenie organu ją wydającego, datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, uzasadnienie faktyczne i prawne, podpis przewodniczącego komisji I stopnia z podaniem imienia i nazwiska oraz pouczenie o trybie i sposobie jej zaskarżenia.

3. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, przysługuje odwołanie do Ministra Sprawiedliwości, które powinno wskazywać podstawę odwołania i uzasadnienie.

4. Odwołanie można oprzeć na następujących podstawach:

- 1) naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub
- 2) naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

5. Odwołanie wnosi się wyłącznie za pośrednictwem elektronicznego systemu rejestracji, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji o wyniku egzaminu I stopnia. Za datę wniesienia odwołania uznaje się datę wskazaną w elektronicznym potwierdzeniu odbioru korespondencji w elektronicznym systemie rejestracji. Termin do wniesienia odwołania nie podlega przywróceniu.

6. Za rozpatrzenie odwołania pobiera się opłatę, którą wnosi się w terminie, o którym mowa w ust. 5. Opłatę można wnieść przez elektroniczny system rejestracji.

7. Osoba, która złożyła odwołanie, składa do Ministra Sprawiedliwości – w terminie do wniesienia odwołania – oryginał dowodu wniesienia opłaty za rozpatrzenie odwołania, jeżeli nie wniosła tej opłaty przez elektroniczny system rejestracji.

8. W przypadku wniesienia odwołania po terminie, niewniesienia opłaty lub niespełnienia warunków, o których mowa w ust. 3 i 4, odwołanie pozostawia się bez rozpoznania, o czym informuje się osobę, która je wniosła.

9. Minister Sprawiedliwości rozpoznaje odwołanie w granicach jego zarzutów. Termin do rozpoznania odwołania wynosi 60 dni. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Minister Sprawiedliwości może wydłużyć termin do rozpoznania odwołania o kolejne 60 dni, w takim przypadku informuje osobę, która wniosła odwołanie o wydłużeniu terminu do rozpoznania odwołania.

10. Od decyzji Ministra Sprawiedliwości służy skarga do sądu administracyjnego.

Art. 26. 1. Opłata za rozpatrzenie odwołania stanowi dochód budżetu państwa.

2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty za rozpatrzenie odwołania oraz sposób jej wniesienia, mając na uwadze koszty związane z rozpatrywaniem odwołań, przy czym opłata ta nie może być wyższa niż 10 % przeciętnego wynagrodzenia.

Art. 27. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i sposób ustalania wykazu tytułów aktów prawnych, o którym mowa w art. 22,
- 2) tryb i sposób przygotowywania, przechowywania i przekazywania testu oraz sposób jego konstruowania,
- 3) tryb i sposób przeprowadzenia oraz czas trwania egzaminu I stopnia,
- 4) sposób rozwiązywania testu, w tym sposób udzielania odpowiedzi,
- 5) sposób sprawdzania testu,
- 6) sposób zwrotu opłaty za egzamin I stopnia,
- 7) wzór zaświadczenia o wyniku egzaminu I stopnia,
- 8) sposób wnoszenia odwołań w elektronicznym systemie rejestracji

- mając na uwadze konieczność sprawnego i terminowego przeprowadzania egzaminu I stopnia, a także odpowiednie konstruowanie i sprawdzanie testu, przy założeniu, że egzamin I stopnia sprawdza wiedzę nie tylko ze znajomości przepisów prawa, ale także z umiejętności stosowania prawa, zasad wykładni i kwalifikowania stanów faktycznych oraz biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnego wnoszenia odwołań.

Rozdział 5

Państwowy egzamin prawniczy II stopnia

Art. 28. 1. Uzyskanie pozytywnego wyniku egzaminu II stopnia:

1) w zakresie pełnym - uprawnia do ubiegania się o wpis na listę adwokatów lub radców prawnych albo do powołania na stanowisko asesora notarialnego bądź powołania na stanowisko asesora powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury, na zasadach określonych w odrębnych ustawach;

2) w zakresie profilowanym - uprawnia do ubiegania się o wpis na listę adwokatów lub radców prawnych albo powołania na stanowisko asesora notarialnego, w zależności od wybranego profilu egzaminu II stopnia, na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

2. Za równorzędne ze zdaniem egzaminu II stopnia w zakresie profilowanym ze specjalizacją adwokacko-radcowską albo notarialną uznaje się zdanie egzaminu odpowiednio adwokackiego, radcowskiego albo notarialnego.

Art. 29. Egzamin II stopnia składa się z części ogólnej i części specjalistycznej w zakresie pełnym albo profilowanym.

Art. 30. 1. Do egzaminu II stopnia mogą przystąpić:

- 1) osoby, które ukończyły aplikację adwokacką, radcowską lub notarialną;
- 2) osoby, które zdały egzamin sędziowski lub prokuratorski;

- 3) doradcy prawni, którzy wykonywali podstawowe czynności prawnicze przez okres co najmniej 5 lat;
- 4) doktorzy nauk prawnych;
- 5) osoby, które były zatrudnione na stanowisku referendarza sądowego lub starszego referendarza sądowego łącznie przez okres co najmniej 3 lat;
- 6) osoby, które były zatrudnione przez okres co najmniej 3 lat na stanowisku asystenta sędziego;
- 7) osoby, które były zatrudnione przez okres co najmniej 3 lat na stanowisku asystenta prokuratora i mają ukończone wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej oraz uzyskały tytuł magistra prawa lub ukończyły zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 8) osoby, które ukończyły aplikację legislacyjną i po jej ukończeniu przez okres co najmniej 4 lat były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej i wykonywały prace związane z opracowywaniem lub opiniowaniem aktów prawnych;
- 9) osoby, które zajmują stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa;
- 10) osoby, które zdały państwowy egzamin prawniczy I stopnia i po zdanym egzaminie przez okres co najmniej 5 lat były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów.

2. Do okresów, o których mowa w ust. 1 pkt 5-7, zalicza się łącznie okresy wykonywania poszczególnych czynności wskazanych w tych przepisach.

3. W przypadku wykonywania pracy w niepełnym wymiarze okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 5-8 i 10, podlegają proporcjonalnemu wydłużeniu.

Art. 31. Zakres przedmiotowy egzaminu II stopnia obejmuje zakres, o którym mowa w art. 19, prawo finansowe, w tym podatkowe oraz zasady etyki zawodu adwokata, radcy prawnego i notariusza, a także warunki wykonywania tych zawodów.

Art. 32. 1. Część ogólna egzaminu II stopnia polega na rozwiązaniu testu sprawdzającego wiedzę niezbędną do świadczenia pomocy prawnej, składającego się z zestawu 100 pytań zawierających po trzy propozycje odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawidłowa. Test składa się z arkusza pytań i karty odpowiedzi.

2. Każde pytanie testu ocenia się według następujących zasad:

- 1) odpowiedź prawidłowa: jeden punkt (1);
- 2) odpowiedź nieprawidłowa albo brak odpowiedzi: zero punktów (0).

3. Prawidłowość odpowiedzi ocenia się według stanu prawnego, obowiązującego w dniu egzaminu II stopnia.

4. Pozytywny wynik uzyskuje uczestnik egzaminu, który otrzymał 75 punktów.

Art. 33. 1. Do części specjalistycznej egzaminu II stopnia w zakresie pełnym albo profilowanym przystępuje uczestnik egzaminu, który uzyskał pozytywny wynik z części ogólnej tego egzaminu.

2. Część specjalistyczna egzaminu II stopnia w zakresie pełnym oraz profilowanym rozpoczyna się nie wcześniej niż 14 dni od dnia przeprowadzenia części ogólnej egzaminu.

3. Część specjalistyczna egzaminu II stopnia w zakresie pełnym, sprawdzająca umiejętności w zakresie stosowania prawa, posługiwania się językiem prawniczym i używania argumentacji prawniczej oraz znajomości

orzecznictwa polega na rozwiązaniu pięciu zadań w oparciu o opracowane na potrzeby egzaminu II stopnia akta lub przedstawiony stan faktyczny:

- 1) 2 zadań z zakresu prawa cywilnego - polegających na przygotowaniu opinii prawnej lub projektu: umowy, pozwu lub wniosku albo apelacji, albo - w przypadku uznania, iż brak jest podstaw do ich wniesienia - opinii prawnej; w przypadku przygotowania projektu pozwu lub apelacji należy przygotować projekt wystąpienia przed sądem;
- 2) zadania z zakresu prawa karnego - polegającego na przygotowaniu opinii prawnej lub projektu: aktu oskarżenia lub apelacji albo - w przypadku uznania, iż brak jest podstaw do ich wniesienia - opinii prawnej; w przypadku przygotowania projektu aktu oskarżenia lub apelacji należy przygotować projekt wystąpienia przed sądem;
- 3) zadania z zakresu prawa administracyjnego - polegającego na przygotowaniu opinii prawnej lub projektu: pisma w postępowaniu administracyjnym, skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego lub skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego albo - w przypadku uznania, iż brak jest podstaw do ich wniesienia - opinii prawnej; w przypadku przygotowania projektu skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego lub skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego należy przygotować projekt wystąpienia przed sądem;
- 4) jednego projektu aktu notarialnego.

4. Za każde zadanie uczestnik egzaminu II stopnia może uzyskać od 0 do 20 punktów.

5. Pozytywny wynik uzyskuje uczestnik egzaminu II stopnia, który otrzymał łącznie co najmniej 70 punktów, przy czym nie mniej niż 12 punktów za każde zadanie.

Art. 34. 1. Część specjalistyczna egzaminu II stopnia w zakresie profilowanym, sprawdzająca umiejętności w zakresie stosowania prawa, posługiwania się językiem prawniczym i używania argumentacji prawniczej oraz znajomości orzecznictwa, dla osób, które wybrały specjalizację adwokacko-radcowską polega na rozwiązaniu czterech zadań, o których mowa w art. 33 ust. 3 pkt 1-3.

2. Za każde zadanie uczestnik egzaminu II stopnia może uzyskać od 0 do 20 punktów.

3. Pozytywny wynik uzyskuje uczestnik egzaminu II stopnia, który otrzymał łącznie co najmniej 50 punktów, przy czym nie mniej niż 10 punktów za każde zadanie.

Art. 35. 1. Część specjalistyczna egzaminu II stopnia w zakresie profilowanym, sprawdzająca umiejętności w zakresie stosowania prawa, posługiwania się językiem prawniczym i używania argumentacji prawniczej oraz znajomości orzecznictwa, dla osób, które wybrały specjalizację notarialną polega na rozwiązaniu czterech zadań w oparciu o opracowane na potrzeby egzaminu II stopnia akta lub przedstawiony stan faktyczny:

- 1) 2 zadań z zakresu prawa cywilnego lub prawa spółek handlowych - polegających na przygotowaniu opinii prawnej lub projektu: umowy, oświadczenia woli, pozwu lub wniosku albo apelacji, albo - w przypadku uznania, iż brak jest podstaw do ich wniesienia - opinii prawnej;
- 2) 2 projektów aktu notarialnego, z których jeden stanowi projekt aktu notarialnego, o którym mowa w art. 33 ust. 3 pkt 4.

2. Za każde zadanie uczestnik egzaminu II stopnia może uzyskać od 0 do 20 punktów.

3. Pozytywny wynik uzyskuje uczestnik egzaminu II stopnia, który otrzymał łącznie co najmniej 50 punktów, przy czym nie mniej niż 10 punktów za każde zadanie.

Art. 36. 1. Minister Sprawiedliwości zarządza przeprowadzenie egzaminu II stopnia raz w roku.

2. W terminie do dnia 28 lutego każdego roku Minister Sprawiedliwości ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej o egzaminie II stopnia, w tym podaje w szczególności:

- 1) termin przeprowadzenia egzaminu II stopnia;
- 2) siedziby komisji II stopnia wraz z ich adresami;
- 3) termin rejestracji w elektronicznym systemie rejestracji, nie późniejszy niż 45 dni przed dniem rozpoczęcia tego egzaminu;
- 4) wysokość i sposób wniesienia opłaty za egzamin II stopnia.

3. Termin rejestracji w elektronicznym systemie rejestracji nie podlega przywróceniu.

4. Opłata za egzamin II stopnia stanowi dochód budżetu państwa.

5. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia wysokość opłaty za egzamin II stopnia mając na uwadze, że nie może być ona wyższa niż 50 % przeciętnego wynagrodzenia.

Art. 37. Nie później niż 90 dni przed terminem egzaminu II stopnia przewodniczący zespołu do przygotowania testu i zadań na egzamin II stopnia podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości oraz w Biuletynie Informacji Publicznej ustalony przez zespół do przygotowania testu i zadań na egzamin II stopnia i zatwierdzony przez Ministra Sprawiedliwości wykaz tytułów aktów prawnych, z których wybrane stanowią podstawę opracowania testu z części ogólnej egzaminu II stopnia.

Art. 38. 1. Osoba, która zarejestrowała się w elektronicznym systemie rejestracji składa:

- 1) oryginał albo urzędowy odpis dyplomu albo poświadczoną notarialnie kopię oryginału albo odpisu dyplomu ukończenia wyższych studiów prawnych w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskania tytułu magistra prawa lub zagranicznych studiów prawnych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin II stopnia, jeżeli nie uiszcza tej opłaty przez elektroniczny system rejestracji;
- 3) dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 30 ust. 1.

2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, powinny być złożone do komisji II stopnia, przed którą zamierza się przystąpić do egzaminu II stopnia w terminie, o którym mowa w art. 36 ust. 2 pkt 3.

3. Przepisy art. 23 ust. 4-6 i przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 27 pkt 6 stosuje się odpowiednio.

Art. 39. 1. W trakcie egzaminu II stopnia uczestnik egzaminu nie może posiadać tekstów aktów prawnych, komentarzy oraz zbiorów orzecznictwa sądów i trybunałów, jak też innych materiałów pomocniczych, a także urządzeń służących do przekazu, odbioru lub gromadzenia informacji.

2. Podczas rozwiązywania zadań z części specjalistycznej egzaminu II stopnia uczestnik egzaminu może korzystać z tekstów aktów prawnych i komentarzy oraz zbiorów orzecznictwa.

3. Przepisy art. 24 ust. 1 i 3-5 stosuje się odpowiednio.

Art. 40. 1. Po zakończeniu egzaminu II stopnia i sprawdzeniu testów oraz zadań komisja II stopnia podejmuje uchwałę o wyniku egzaminu II stopnia. Uchwała zawiera informację o liczbie uzyskanych punktów z poszczególnych części egzaminu II stopnia i o wyniku tego egzaminu.

2. Uchwała, o której mowa w ust. 1, zawiera także oznaczenie organu ją wydającego, datę wydania,

oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, uzasadnienie faktyczne i prawne, podpis przewodniczącego komisji II stopnia z podaniem imienia i nazwiska oraz pouczenie o trybie i sposobie jej zaskarżenia.

3. Od uchwały, o której mowa w ust. 1, przysługuje odwołanie do komisji odwoławczej, które powinno wskazywać podstawy odwołania i uzasadnienie.

4. Odwołanie można oprzeć na następujących podstawach:

- 1) naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub
- 2) naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

5. Odwołanie wnosi się wyłącznie za pośrednictwem elektronicznego systemu rejestracji, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały o wyniku egzaminu II stopnia. Za datę wniesienia odwołania uznaje się datę wskazaną w elektronicznym potwierdzeniu odbioru korespondencji w elektronicznym systemie rejestracji. Termin do wniesienia odwołania nie podlega przywróceniu.

6. Za rozpatrzenie odwołania pobiera się opłatę, którą wnosi się w terminie, o którym mowa w ust. 5. Opłatę można wnieść przez elektroniczny system rejestracji.

7. Osoba, która złożyła odwołanie, składa do komisji odwoławczej – w terminie do wniesienia odwołania – oryginał dowodu wniesienia opłaty za rozpatrzenie odwołania, jeżeli nie wniosła tej opłaty przez elektroniczny system rejestracji.

8. W przypadku wniesienia odwołania po terminie, niewniesienia opłaty lub niespełnienia warunków, o których mowa w ust. 3 i 4, odwołanie pozostawia się bez rozpoznania, o czym informuje się osobę, która je wniosła.

9. Komisja odwoławcza rozpoznaje odwołanie w granicach jego zarzutów. Termin do rozpoznania odwołania wynosi 60 dni. W szczególnie uzasadnionych przypadkach komisja odwoławcza może wydłużyć termin do rozpoznania odwołania o kolejne 60 dni, w takim przypadku informuje osobę, która wniosła odwołanie o wydłużeniu terminu do rozpoznania odwołania.

10. Po rozpatrzeniu odwołania komisja odwoławcza podejmuje uchwałę.

11. Od uchwały komisji odwoławczej służy skarga do sądu administracyjnego.

12. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty za rozpatrzenie odwołania oraz sposób jej wniesienia, mając na uwadze koszty związane z rozpatrywaniem odwołań, przy czym opłata ta nie może być wyższa niż 10 % przeciętnego wynagrodzenia.

Art. 41. 1. Niezwłocznie po podjęciu uchwały, o której mowa w art. 40 ust. 1, przewodniczący komisji II stopnia wydaje zaświadczenie o wyniku egzaminu II stopnia. W zaświadczeniu wskazuje się wynik egzaminu II stopnia i zakres tego egzaminu.

2. Minister Sprawiedliwości niezwłocznie po otrzymaniu protokołów z przebiegu egzaminu II stopnia zawierających wyniki tego egzaminu ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej wyniki egzaminu II stopnia. Ogłoszenie zawiera imiona i nazwiska osób, które uzyskały pozytywny wynik egzaminu II stopnia wraz z uzyskanymi wynikami oraz imiona rodziców tych osób. Dane zawarte w ogłoszeniu stanowią informację publiczną.

Art. 42. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i sposób ustalania wykazu tytułów aktów prawnych, o którym mowa w art. 37,
- 2) tryb i sposób przygotowywania, przechowywania, przekazywania testu i zadań oraz sposób ich konstruowania,

- 3) tryb i sposób przeprowadzenia egzaminu II stopnia oraz czas trwania poszczególnych jego części,
- 4) sposób rozwiązywania testu, w tym sposób udzielania odpowiedzi,
- 5) sposób sprawdzania testu,
- 6) sposób oceniania rozwiązań zadań z części specjalistycznej egzaminu II stopnia,
- 7) wykaz dokumentów, o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 3,
- 8) wzór zaświadczenia o wyniku egzaminu II stopnia,
- 9) sposób wnoszenia odwołań w elektronicznym systemie rejestracji

- mając na uwadze konieczność sprawnego i terminowego przeprowadzania egzaminu II stopnia, a w szczególności konieczność zapewnienia zgodności wykazu tytułów aktów prawnych z zakresem przedmiotowym egzaminu II stopnia, odpowiedniego konstruowania testu i zadań, przy założeniu, że egzamin II stopnia sprawdza wiedzę niezbędną do świadczenia pomocy prawnej umiejętność stosowania prawa, zasad wykładni, znajomość orzecznictwa, umiejętność posługiwania się językiem prawniczym i używania argumentacji prawniczej, a także biorąc pod uwagę konieczność zabezpieczenia testu i zadań przed ich nieuprawnionym ujawnieniem oraz właściwe sprawdzenie testu i zadań oraz konieczność uzyskania informacji niezbędnych do dopuszczenia do egzaminu II stopnia i konieczność zapewnienia sprawnego wnoszenia odwołań.

Rozdział 6

Finansowanie i świadczenia

Art. 43. Wydatki związane z przeprowadzaniem egzaminu I i II stopnia, w tym z działalnością komisji egzaminacyjnych I i II stopnia, komisji odwoławczej, zespołów do przygotowania testu na egzamin I stopnia oraz do przygotowania testu i zadań na egzamin II stopnia, a także z wprowadzeniem i utrzymaniem elektronicznego systemu rejestracji są pokrywane z budżetu państwa z części, których dysponentem jest Minister Sprawiedliwości.

Art. 44. 1. Przewodniczącemu, zastępcy przewodniczącego i sekretarzowi komisji I stopnia przysługuje corocznie wynagrodzenie przez okres czterech miesięcy, w tym dwóch poprzedzających miesiąc przeprowadzenia egzaminu, miesiąca przeprowadzenia egzaminu i miesiąca następującego po miesiącu przeprowadzenia egzaminu.

2. Przewodniczącemu, sekretarzowi i innym członkom zespołów egzaminacyjnych za pracę związaną z udziałem w egzaminie I stopnia przysługuje wynagrodzenie.

3. Przewodniczącemu, sekretarzowi oraz innym członkom zespołu do przygotowania testu na egzamin I stopnia przysługuje wynagrodzenie za przygotowanie testu.

4. Przewodniczącemu, zastępcy przewodniczącego, sekretarzowi oraz członkom komisji II stopnia za przeprowadzenie egzaminu II stopnia przysługuje wynagrodzenie.

5. Przewodniczącemu, sekretarzowi oraz innym członkom zespołu do przygotowania testu i zadań na egzamin II stopnia przysługuje wynagrodzenie za przygotowanie testu i zadań.

6. Przewodniczącemu, zastępcy przewodniczącego, sekretarzowi oraz członkom komisji odwoławczej za udział w pracach komisji przysługuje wynagrodzenie.

7. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i sposób wypłaty oraz wysokość miesięcznego wynagrodzenia przysługującego przewodniczącemu, zastępcy przewodniczącego i sekretarzowi komisji I stopnia, nie mniejszą niż 50% i nie większą niż 150% kwoty przeciętnego wynagrodzenia, mając na uwadze nakład ich pracy oraz zakres ich obowiązków;
- 2) tryb i sposób wypłaty oraz wysokość wynagrodzenia przewodniczącego, sekretarza i innych członków

zespołów egzaminacyjnych za przeprowadzenie egzaminu I stopnia, nie mniejszą niż 100% i nie większą niż 300% kwoty przeciętnego wynagrodzenia, mając na uwadze nakład ich pracy i zakres ich obowiązków oraz liczbę uczestników egzaminu;

- 3) tryb i sposób wypłaty oraz wysokość wynagrodzenia przewodniczącego, sekretarza i innych członków zespołu do przygotowania testu na egzamin I stopnia, nie mniejszą niż 250% i nie większą niż 400% kwoty przeciętnego wynagrodzenia, mając na uwadze nakład ich pracy oraz zakres ich obowiązków, a także konieczność zapewnienia właściwego poziomu tego egzaminu;
- 4) tryb i sposób wypłaty oraz wysokość wynagrodzenia:
 - a) przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego i sekretarza komisji II stopnia nie mniejszą niż 100% i nie większą niż 600% kwoty przeciętnego wynagrodzenia,
 - b) członków komisji II stopnia nie mniejszą niż 100% i nie większą niż 400% kwoty przeciętnego wynagrodzenia- mając na uwadze nakład ich pracy i zakres ich obowiązków oraz liczbę uczestników egzaminu;
- 5) tryb i sposób wypłaty oraz wysokość wynagrodzenia przewodniczącego, sekretarza i innych członków zespołu do przygotowania testu i zadań na egzamin II stopnia, nie mniejszą niż 250% i nie większą niż 400% kwoty przeciętnego wynagrodzenia, mając na uwadze nakład ich pracy oraz zakres ich obowiązków, a także konieczność zapewnienia właściwego poziomu tego egzaminu;
- 6) tryb i sposób wypłaty oraz wysokość wynagrodzenia przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego, sekretarza i członków komisji odwoławczej nie mniejszą niż 100% i nie większą niż 400% kwoty przeciętnego wynagrodzenia, uwzględniając zakres i nakład ich pracy.

Art. 45. Osobom, o których mowa w art. 44 ust. 1-6, przysługuje zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

Art. 46. 1. Do wydrukowania i doręczenia testów na egzamin I stopnia oraz testów i zadań na egzamin II stopnia nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655, z późn. zm.), jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy.

2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb, sposób i warunki udzielenia zamówień, o których mowa w ust. 1, zapewniając zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców i mając na uwadze konieczność zabezpieczenia testu i zadań przed ich nieuprawnionym ujawnieniem oraz zapewnienia terminowego i prawidłowego wykonania zamówienia.

Rozdział 7

Wykonywanie podstawowych czynności prawniczych

Art. 47. 1. Podstawowe czynności prawnicze obejmują:

- 1) udzielanie porad prawnych, sporządzanie opinii prawnych, pism procesowych i umów oraz
- 2) występowanie przed organami administracji publicznej i zastępstwo przed sądami powszechnymi w

sprawach należących do właściwości sądów rejonowych, z wyłączeniem spraw z zakresu prawa karnego, karnego skarbowego, wykroczeń, rodzinnego i opiekuńczego.

2. Podstawowe czynności prawnicze można wykonywać na własny rachunek, w ramach stosunku pracy, stosunku służbowego lub umowy cywilnoprawnej.

Art. 48. 1. Do wykonywania podstawowych czynności prawniczych uprawniona jest osoba, która uzyskała wpis na listę doradców prawnych, zwana dalej „doradcą prawnym”. Tytuł „doradca prawny” podlega ochronie prawnej.

2. Wpis na listę doradców prawnych może uzyskać osoba, która:

- 1) uzyskała pozytywny wynik egzaminu I stopnia;
- 2) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) nie była prawomocnie skazana za umyślnie popełnione przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślnie popełnione przestępstwo skarbowe.

3. Wpis na listę doradców prawnych może uzyskać również osoba, która spełnia warunki, o których mowa w ust. 2 pkt 2-4, oraz która spełnia przesłanki uprawniające do wpisu na listę adwokatów, radców prawnych lub powołania na stanowisko asesora notarialnego, określone odpowiednio w ustawie z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188, Nr 166, poz. 1317 i Nr 210, poz. 1628), ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059, z późn. zm.) i ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. - Prawo o notariacie (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1158 oraz z 2009 r. Nr 37, poz. 286).

Art. 49. 1. Doradca prawny jest obowiązany do zachowania w tajemnicy informacji, z którymi zapoznał się przy wykonywaniu podstawowych czynności prawniczych. Obowiązek zachowania tajemnicy trwa także po zaprzestaniu wykonywania podstawowych czynności prawniczych.

2. Obowiązek zachowania tajemnicy ustaje, gdy doradca prawny składa zeznania jako świadek przed sądem, chyba że ujawnienie tajemnicy zagraża ważnemu interesowi prywatnemu. W takim przypadku z obowiązku zachowania tajemnicy może zwolnić doradcę prawnego sąd.

Art. 50. 1. Doradca prawny podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu podstawowych czynności prawniczych.

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanych czynności oraz zakres realizowanych zadań.

Art. 51. 1. Wpis na listę doradców prawnych, prowadzenie i udostępnianie listy oraz wydawanie zaświadczeń potwierdzających wpis na listę doradców prawnych należą do prezesa sądu apelacyjnego, właściwego ze względu na miejsce złożenia wniosku o wpis.

2. Prezes sądu apelacyjnego dokonuje wpisu na listę doradców prawnych w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku przez zainteresowanego.

3. Do wniosku należy dołączyć:

1) zaświadczenie o uzyskaniu pozytywnego wyniku egzaminu I stopnia lub dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 48 ust. 3;

2) dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w art. 50 ust. 1;

3) informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego opatrzoną datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed dniem złożenia wniosku;

4) oświadczenie o spełnianiu warunków, o których mowa w art. 48 ust. 2 pkt 2 i 3.

4. Oświadczenie o spełnianiu warunków, o których mowa w art. 48 ust. 2 pkt 2 i 3, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, po uprzednim pouczeniu o tej odpowiedzialności, zgodnie z art. 233 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny.

5. Jeżeli wniosek nie spełnia wymagań formalnych określonych w ust. 3, prezes sądu apelacyjnego wzywa kandydata do usunięcia braków w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania. W przypadku nieusunięcia braków w wyznaczonym terminie wniosek pozostawia się bez rozpoznania.

6. Po dokonaniu wpisu prezes sądu apelacyjnego wydaje kartę doradcy prawnego. Kartę doradcy prawnego wydaje się na okres obowiązywania umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, jednak na okres nie dłuższy niż 2 lata.

7. Karta doradcy prawnego zawiera imię i nazwisko, datę wpisu na listę doradców prawnych, datę upływu okresu ważności tej karty oraz zdjęcie.

8. Kolejną kartę doradcy prawnego prezes sądu apelacyjnego wydaje na wniosek doradcy prawnego, w terminie 5 dni od dnia złożenia wniosku. Przepisy ust. 3 pkt 2-4, ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

Art. 52. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o wpis na listę doradców prawnych i karty doradcy prawnego, wzór wniosku o wydanie kolejnej karty doradcy prawnego oraz rodzaje dokumentów potwierdzających spełnianie warunków, o których mowa w art. 48 ust. 3, mając na uwadze, że karta doradcy prawnego będzie dokumentem potwierdzającym uprawnienie do wykonywania podstawowych czynności prawniczych.

Art. 53. Prezes sądu apelacyjnego odmawia, w drodze decyzji, wpisu na listę doradców prawnych, jeżeli zainteresowany nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 48 ust. 2 lub 3.

Art. 54. Doradca prawny obowiązany jest zawiadomić prezesa sądu apelacyjnego o zaprzestaniu spełniania warunków, o których mowa w art. 48 ust. 2 pkt 2-4 oraz o zaprzestaniu podlegania ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych zmian.

Art. 55. Prezes sądu apelacyjnego skreśla, w drodze decyzji, doradcę prawnego z listy doradców prawnych, w przypadku:

1) złożenia oświadczenia doradcy prawnego o zaprzestaniu wykonywania podstawowych czynności prawniczych;

2) złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia o spełnianiu warunków, o których mowa w art. 48 ust. 2 pkt 2 i 3;

3) zaprzestania spełniania przynajmniej jednego z warunków określonych w art. 48 ust. 2 pkt 2-4.

Art. 56. Od decyzji, o których mowa w art. 53 i 55, stronie służy skarga do sądu administracyjnego.

Art. 57. 1. Lista doradców prawnych jest publikowana w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych właściwego sądu apelacyjnego.

2. Lista, o której mowa w ust. 1, zawiera imiona i nazwiska doradców prawnych, datę wpisu na listę oraz datę upływu okresu ważności karty doradcy prawnego. Dane zawarte na liście stanowią informację publiczną.

Rozdział 8

Przepis karny

Art. 58. 1. Kto będąc wpisanym na listę doradców prawnych nie dopełnia obowiązku zawiadomienia prezesa sądu apelacyjnego o zaprzestaniu spełniania warunków, o którym mowa w art. 54, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych zmian - podlega karze grzywny.

2. Orzekanie w sprawach, o których mowa w ust. 1, następuje w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 9

Przepisy zmieniające

Art. 59. W ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.) w art. 33 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Pełnomocnik dołącza do akt oryginał lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa. Adwokat, radca prawny lub doradca prawny oraz rzecznik patentowy może sam uwierzytelnić odpis udzielonego mu pełnomocnictwa.”.

Art. 60. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 5. otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. W razie uzasadnionej potrzeby sąd może udzielić stronom i uczestnikom postępowania występującym w sprawie bez adwokata, radcy prawnego lub dorady prawnego niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych.”;

2) art. 87 § 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 87. § 1. Pełnomocnikiem może być adwokat lub radca prawny, współuczestnik sporu, jak również rodzice, małżonek, rodzeństwo lub zstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia, a w sprawach własności przemysłowej także rzecznik patentowy. W sprawach należących do właściwości rzeczowej sądu rejonowego z wyłączeniem spraw z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego pełnomocnikiem może być również doradca prawny.”;

3) art. 89 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Pełnomocnik obowiązany jest przy pierwszej czynności procesowej dołączyć do akt sprawy pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub wierzytelny odpis pełnomocnictwa. Adwokat i radca prawny, a także doradca prawny i rzecznik patentowy mogą sami uwierzytelnić odpis udzielonego im pełnomocnictwa. Sąd może w razie wątpliwości zażądać urzędowego poświadczenia podpisu strony.”;

4) art. 99 otrzymuje brzmienie:

„Art. 99. Stronom reprezentowanym przez radcę prawnego, doradcę prawnego lub rzecznika patentowego oraz Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa zwraca się koszty w wysokości należnej według przepisów o wynagrodzeniu adwokata.”;

5) art. 327 otrzymuje brzmienie:

„Art. 327. § 1. Stronie działającej bez adwokata, radcy prawnego, doradcy prawnego lub rzecznika patentowego, obecnej przy ogłoszeniu wyroku, przewodniczący udzieli wskazówek co do sposobu i terminów wniesienia środka zaskarżenia. Jeżeli zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych jest obowiązkowe, należy pouczyć stronę o treści przepisów o obowiązkowym zastępstwie oraz o skutkach niezastosowania się do tych przepisów.

§ 2. Stronie działającej bez adwokata, radcy prawnego, doradcy prawnego lub rzecznika patentowego, która na skutek pozbawienia wolności była nieobecna przy ogłoszeniu wyroku, sąd z urzędu w ciągu tygodnia od dnia ogłoszenia wyroku doręcza odpis jego sentencji z pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia środka zaskarżenia.”.

Art. 61. W ustawie z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188, Nr 166, poz. 1317 i Nr 210, poz. 1628) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 49 otrzymuje brzmienie:

„Art. 49. Okręgowa rada adwokacka prowadzi listę adwokatów i aplikantów adwokackich, której odpis przesyła corocznie w terminie do dnia 31 stycznia Naczelnaj Radzie Adwokackiej, Ministrowi Sprawiedliwości, właściwym prezesom sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i właściwym prokuratorom apelacyjnym i okręgowym oraz zawiadamia o zmianach na tej liście w terminie 30 dni od dnia dokonania tych zmian.”;

2) w art. 65 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) uzyskał pozytywny wynik państwowego egzaminu prawniczego II stopnia w zakresie pełnym lub profilowanym ze specjalizacją adwokacko-radcowską, o którym mowa w rozdziale 5 ustawy z dnia ... o państwowych egzaminach prawniczych (Dz. U. Nr ..., poz. ...)”;

3) art. 66:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wymogu, o którym mowa w art. 65 pkt 4, nie stosuje się do:

- 1) profesorów i doktorów habilitowanych nauk prawnych,
- 2) osób, które co najmniej trzy lata zajmowały stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa,
- 3) osób, które zajmowały stanowisko sędziego, prokuratora lub wykonywały zawód radcy prawnego albo notariusza,
- 4) osób, które zdały egzamin sędziowski lub prokuratorowski po dniu 1 stycznia 1991 r. oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę adwokatów, łącznie przez okres co najmniej 3 lat:
 - a) zajmowały stanowisko asesora sądowego, asesora prokuratorowskiego, referendarza sądowego, starszego

referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego, aplikanta sądowno-prokuratorskiego, asystenta sędziego, asystenta prokuratora lub

b) wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 4a ust. 1, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059, z późn. zm.⁶⁾),

5) osób, które posiadają stopień naukowy doktora nauk prawnych oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę adwokatów, łącznie przez okres co najmniej 3 lat:

a) zajmowały stanowisko referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego, aplikanta sądowno-prokuratorskiego, asystenta sędziego, asystenta prokuratora lub

b) wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 4a ust. 1, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych,

6) osób, które uzyskały pozytywny wynik państwowego egzaminu prawniczego II stopnia w zakresie profilowanym ze specjalizacją notarialną oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę adwokatów łącznie przez okres co najmniej 3 lat wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 4a ust. 1, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych.”,

b) uchyla się ust. 2 i 3,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku wykonywania pracy w niepełnym wymiarze, okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 4-6, podlegają proporcjonalnemu wydłużeniu.”;

4)w art. 68:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wpis na listę adwokatów następuje na wniosek, na podstawie uchwały okręgowej rady adwokackiej właściwej ze względu na miejsce złożenia wniosku o wpis.”,

b) uchyla się ust. 2;

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego opatrzoną datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed dniem złożenia wniosku,
- 2) oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu

informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. Nr z 2007 r. Nr 63, poz. 425, z późn. zm.) albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy, w przypadku osoby urodzonej przed dniem 1 sierpnia 1972 r.,

- 3) umowy o pracę wraz z dokumentem określającym zakres obowiązków lub zaświadczeniem od pracodawcy określającym zakres obowiązków lub umowy cywilnoprawne wraz z oświadczeniem o złożeniu deklaracji do właściwego urzędu skarbowego oraz zapłaceniu podatku wynikającego z tytułu powyższych umów, w przypadku osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 4 - 6,
- 4) dokument zaświadczający uzyskanie stopnia naukowego doktora nauk prawnych – w przypadku osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5,
- 5) zaświadczenie adwokata lub radcy prawnego, z którego wynika, że osoba ubiegająca się o wpis wykonywała wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego – w przypadku osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 4 lit. b, pkt 5 lit. b i pkt 6,
- 6) zaświadczenie o uzyskaniu pozytywnego wyniku państwowego egzaminu prawniczego II stopnia w zakresie pełnym lub profilowanym ze specjalizacją adwokacko-radcowską, w przypadku osób, o których mowa w art. 65 pkt 4 albo zaświadczenie o uzyskaniu pozytywnego wyniku państwowego egzaminu prawniczego II stopnia w zakresie profilowanym ze specjalizacją notarialną, w przypadku osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 6.”;

5) w art. 75:

a) ust. 1-4 otrzymują brzmienie:

„1. Aplikantem adwokackim może zostać osoba, która uzyskała pozytywny wynik państwowego egzaminu prawniczego I stopnia, o którym mowa w rozdziale 4 ustawy z dnia ... o państwowych egzaminach prawniczych, i spełnia warunki określone w art. 65 pkt 1-3.

2. Wpis na listę aplikantów adwokackich następuje na wniosek, na podstawie uchwały okręgowej rady adwokackiej właściwej ze względu na miejsce złożenia wniosku.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, składa się w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ostatecznej listy osób wstępnie zakwalifikowanych na poszczególne aplikacje, o której mowa w art. 5 ust. 7 ustawy z dnia ... o państwowych egzaminach prawniczych, do okręgowej rady adwokackiej, w której izbie osoba została wstępnie zakwalifikowana na tej liście.

4. W przypadku zmiany wyniku państwowego egzaminu prawniczego I stopnia na skutek rozpoznania odwołania, wniosek, o którym mowa w ust. 2, składa się w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji Ministra Sprawiedliwości, o której mowa w art. 25 ust. 10 ustawy z dnia ... o państwowych egzaminach prawniczych, do wybranej okręgowej rady adwokackiej, w której izbie do odbywania aplikacji zostały wstępnie zakwalifikowane osoby, które uzyskały z państwowego egzaminu prawniczego I stopnia taką samą liczbę punktów. Jeżeli od dnia rozpoczęcia aplikacji adwokackiej upłynął więcej niż 1 miesiąc, osoba ta rozpoczyna aplikację w następnym roku szkoleniowym, chyba, że okręgowa rada adwokacka wyrazi zgodę na rozpoczęcie aplikacji w trakcie roku szkoleniowego.”

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Nie można odmówić wpisu osobie spełniającej warunki, o których mowa w ust. 1-3.”;

6) art. 75a otrzymuje brzmienie:

„Art. 75a. 1. Naczelna Rada Adwokacka przedstawia corocznie do dnia 31 stycznia Ministrowi

Sprawiedliwości propozycję liczby miejsc na aplikację adwokacką w poszczególnych izbach w kolejnym roku szkoleniowym. Proponowana liczba miejsc na aplikację adwokacką w poszczególnych izbach nie może być mniejsza niż liczba aplikantów adwokackich w bieżącym roku szkoleniowym w tych izbach.

2. W przypadku gdy Naczelna Rada Adwokacka nie przedstawi w terminie propozycji, o której mowa w ust. 1, lub naruszy zasady ustalania liczby miejsc na aplikację adwokacką, Minister Sprawiedliwości przyjmuje dla poszczególnych izb adwokackich propozycje liczby miejsc odpowiadające liczbie miejsc na aplikacji adwokackiej w bieżącym roku szkoleniowym.

3. W przypadku gdy łączna liczba miejsc na aplikację adwokacką, radcowską i notarialną zaproponowana przez Naczelną Radę Adwokacką w trybie ust. 1, Krajową Radę Radców Prawnych w trybie art. 33¹ ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych oraz Krajową Radę Notarialną w trybie art. 71b § 1 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1158 oraz z 2009 r. Nr 37, poz. 286 i Nr 166, poz. 1317), jest mniejsza niż łączna liczba osób, które uzyskały pozytywny wynik państwowego egzaminu prawniczego I stopnia, o którym mowa w rozdziale 4 ustawy ... z dnia o państwowych egzaminach prawniczych, powiększona o 10 %, Minister Sprawiedliwości zwiększa zaproponowaną przez Naczelną Radę Adwokacką liczbę miejsc na aplikację adwokacką w poszczególnych izbach proporcjonalnie do liczby osób wpisanych na listę adwokatów w danej izbie, biorąc pod uwagę, że łączna liczba miejsc na aplikację adwokacką, radcowską i notarialną ma odpowiadać łącznej liczbie osób, które uzyskały pozytywny wynik państwowego egzaminu prawniczego I stopnia, powiększonej o 10 %.

4. Minister Sprawiedliwości w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników państwowego egzaminu prawniczego I stopnia, o którym mowa w art. 24 ust. 5 ustawy z dnia ... o państwowych egzaminach prawniczych, ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej informację o liczbie miejsc na aplikację adwokacką w poszczególnych izbach.

5. Liczba miejsc na aplikację adwokacką, ogłoszona zgodnie z ust. 4, ulega zwiększeniu przez wpisanie na listę aplikantów adwokackich osób, które na skutek rozpoznania odwołań od wyniku państwowego egzaminu prawniczego I stopnia uzyskają z tego egzaminu liczbę punktów, która zapewniłaby im wpis na listę aplikantów adwokackich w danej izbie; przepis art. 75 ust. 4 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

6. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób zwiększania zaproponowanej przez Naczelną Radę Adwokacką liczby miejsc na aplikację adwokacką w poszczególnych izbach, biorąc pod uwagę, że liczba miejsc w poszczególnych izbach ma być ustalana w stosunku do liczby adwokatów wpisanych na listy w tych izbach.”;

7) uchyla się art. 75b-75j;

8) w art. 76:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Aplikacja adwokacka rozpoczyna się dnia 1 stycznia każdego roku i trwa 2 lata i 6 miesięcy, ma na celu przygotowanie aplikanta do wykonywania zawodu adwokata i obejmuje co najmniej: prawo karne materialne i postępowanie karne, prawo wykroczeń i postępowanie w sprawach o wykroczenia, prawo karne skarbowe i postępowanie w sprawach karnych skarbowych, prawo cywilne materialne i postępowanie cywilne, prawo rodzinne i opiekuńcze, prawo gospodarcze, prawo spółek handlowych, prawo pracy i ubezpieczeń społecznych, prawo finansowe i podatkowe, prawo administracyjne materialne i postępowanie administracyjne, postępowanie sądownoadministracyjne, prawo Unii Europejskiej, prawo konstytucyjne, prawo o ustroju sądów, trybunałów i prokuratury, samorządu adwokackiego, radcowskiego, notarialnego oraz organów kontroli

państwowej i ochrony prawa działających w Rzeczypospolitej Polskiej oraz zasady wykonywania zawodu adwokata i retorykę.”,

b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b i 1c w brzmieniu:

„1b. W trakcie aplikacji adwokackiej przeprowadza się co najmniej 2 kolokwia z zakresu prawa karnego materialnego i postępowania karnego oraz prawa cywilnego materialnego i postępowania cywilnego.

1c. W komisji przeprowadzającej kolokwia, o których mowa w ust. 1b, uczestniczy przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości. Okręgowa rada adwokacka powiadamia na 45 dni przed terminem kolokwium Ministra Sprawiedliwości o terminie i miejscu jego przeprowadzenia.”;

9) uchyla się art. 77a – 78b;

10) art. 78c otrzymuje brzmienie:

„78c. Pracownikowi przysługuje prawo do płatnego urlopu, w wymiarze 30 dni kalendarzowych, na przygotowanie się do państwowego egzaminu prawniczego II stopnia oraz zwolnienie od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w celu uczestniczenia w państwowym egzaminie prawniczym I i II stopnia.”;

11) uchyla się art. 78d – 78i.

Art. 62. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 24:

a) w ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) uzyskał pozytywny wynik państwowego egzaminu prawniczego II stopnia w zakresie pełnym lub profilowanym ze specjalizacją adwokacko-radcowską, o którym mowa w rozdziale 5 ustawy z dnia ... o państwowych egzaminach prawniczych (Dz. U. Nr ..., poz. ...)”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wpis na listę radców prawnych następuje na wniosek, na podstawie uchwały rady okręgowej izby radców prawnych właściwej ze względu na miejsce złożenia wniosku.”;

c) ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się:

- 1) informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego opatrzoną datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed dniem złożenia wniosku,
- 2) oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425, z późn. zm.⁹⁾) albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy, w przypadku osoby urodzonej przed dniem 1 sierpnia 1972 r.,
- 3) umowy o pracę wraz z dokumentem określającym zakres obowiązków lub zaświadczeniem od pracodawcy określającym zakres obowiązków lub umowy cywilnoprawne wraz z oświadczeniem o złożeniu deklaracji do właściwego urzędu skarbowego oraz zapłaceniu podatku wynikającego z tytułu powyższych umów, w przypadku osób, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 4-6,
- 4) dokument zaświadczący uzyskanie stopnia naukowego doktora nauk prawnych – w przypadku osób, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 5,

- 5) zaświadczenie adwokata lub radcy prawnego, z którego wynika, że osoba ubiegająca się o wpis wykonywała wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego – w przypadku osób, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 4 lit. b, pkt 5 lit. b i pkt 6,
- 6) zaświadczenie o uzyskaniu pozytywnego wyniku państwowego egzaminu prawniczego II stopnia w zakresie pełnym lub profilowanym ze specjalizacją adwokacko-radcowską, w przypadku osób, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 6 albo zaświadczenie o uzyskaniu pozytywnego wyniku państwowego egzaminu prawniczego II stopnia w zakresie profilowanym ze specjalizacją notarialną, w przypadku osób, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 6.”;

2) w art. 25:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wymogu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 pkt 6, nie stosuje się do:

- 1) profesorów i doktorów habilitowanych nauk prawnych,
- 2) osób, które co najmniej trzy lata zajmowały stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa,
- 3) osób, które zajmowały stanowisko sędziego, prokuratora lub wykonywały zawód adwokata albo notariusza,
- 4) osób, które zdały egzamin sędziowski lub prokuratorski po dniu 1 stycznia 1991 r. oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę radców prawnych, łącznie przez okres co najmniej 3 lat:
 - a) zajmowały stanowisko asesora sądowego, asesora prokuratorskiego, referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego, aplikanta sądowo-prokuratorskiego, asystenta sędziego, asystenta prokuratora lub
 - b) wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188 i Nr 166, poz. 1317) lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1,
- 5) osób, które posiadają stopień naukowy doktora nauk prawnych oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę radców prawnych, łącznie przez okres co najmniej 3 lat:
 - a) zajmowały stanowisko referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego, aplikanta sądowo-prokuratorskiego, asystenta sędziego, asystenta prokuratora lub
 - b) wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1,
- 6) osób, które uzyskały pozytywny wynik państwowego egzaminu prawniczego II stopnia w zakresie profilowanym ze specjalizacją notarialną oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę

radców prawnych łącznie przez okres co najmniej 3 lat wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1.”;

b) uchyla się ust. 2 i 3;

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku wykonywania pracy w niepełnym wymiarze, okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 4 - 6, podlegają proporcjonalnemu wydłużeniu.”;

3) w art. 32:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Aplikacja radcowska rozpoczyna się dnia 1 stycznia każdego roku i trwa 2 lata i 6 miesięcy, ma na celu przygotowanie aplikanta do wykonywania zawodu radcy prawnego i obejmuje co najmniej: prawo karne materialne i postępowanie karne, prawo wykroczeń i postępowanie w sprawach o wykroczenia, prawo karne skarbowe i postępowanie w sprawach karnych skarbowych, prawo cywilne materialne i postępowanie cywilne, prawo rodzinne i opiekuńcze, prawo gospodarcze, prawo spółek handlowych, prawo pracy i ubezpieczeń społecznych, prawo finansowe i podatkowe, prawo administracyjne materialne i postępowanie administracyjne, postępowanie sądownoadministracyjne, prawo Unii Europejskiej, prawo konstytucyjne, prawo o ustroju sądów, trybunałów i prokuratury, samorządu adwokackiego, radcowskiego, notarialnego oraz organów kontroli państwowej i ochrony prawa działających w Rzeczypospolitej Polskiej oraz zasady wykonywania zawodu radcy prawnego i retorykę.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W trakcie aplikacji radcowskiej przeprowadza się co najmniej 2 kolokwia z zakresu prawa karnego materialnego i postępowania karnego oraz prawa cywilnego materialnego i postępowania cywilnego.”;

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a:

„2a. W komisji przeprowadzającej kolokwia, o których mowa w ust. 2, uczestniczy przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości. Rada okręgowej izby radców prawnych powiadamia na 45 dni przed terminem kolokwium Ministra Sprawiedliwości o terminie i miejscu jego przeprowadzenia.”;

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Aplikantowi, który odbył aplikację radcowską, właściwa rada okręgowej izby radców prawnych wydaje zaświadczenie o ukończeniu aplikacji radcowskiej.”;

4) w art. 33:

a) ust. 1 - 4 otrzymują brzmienie:

„1. Aplikantem radcowskim może zostać osoba, która uzyskała pozytywny wynik państwowego egzaminu prawniczego I stopnia, o którym mowa w rozdziale 4 ustawy z dnia ... o państwowych egzaminach prawniczych i spełnia warunki określone w art. 24 ust. 1 pkt 1 i 3-5.

2. Wpis na listę aplikantów radcowskich następuje na wniosek, na podstawie uchwały rady okręgowej izby radców prawnych właściwej ze względu na miejsce złożenia wniosku.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, składa się w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ostatecznej listy osób wstępnie zakwalifikowanych na poszczególne aplikacje, o której mowa w art. 5 ust. 7 ustawy z dnia ... o państwowych egzaminach prawniczych, do rady okręgowej izby radców prawnych, w której osoba została

wstępnie zakwalifikowana na tej liście.

4. W przypadku zmiany wyniku państwowego egzaminu prawniczego I stopnia na skutek rozpoznania odwołania wniosek, o którym mowa w ust. 2, składa się w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji Ministra Sprawiedliwości, o której mowa w art. 25 ust. 10 ustawy z dnia ... o państwowych egzaminach prawniczych, do wybranej rady okręgowej izby radców prawnych, w której do odbywania aplikacji zostały wstępnie zakwalifikowane osoby, które uzyskały z państwowego egzaminu prawniczego I stopnia taką samą liczbę punktów. Jeżeli od dnia rozpoczęcia aplikacji radcowskiej upłynął więcej niż 1 miesiąc, osoba ta rozpoczyna aplikację w następnym roku szkoleniowym, chyba, że rada okręgowej izby radców prawnych wyrazi zgodę na rozpoczęcie aplikacji w trakcie roku szkoleniowego.”;

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Nie można odmówić wpisu osobie spełniającej warunki, o których mowa w ust. 1-3.”;

5) art. 33¹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 33¹. 1. Krajowa Rada Radców Prawnych przedstawia corocznie do dnia 31 stycznia Ministrowi Sprawiedliwości propozycję liczby miejsc na aplikację radcowską w poszczególnych izbach w kolejnym roku szkoleniowym. Proponowana liczba miejsc na aplikację radcowską w poszczególnych izbach nie może być mniejsza niż liczba aplikantów radcowskich w bieżącym roku szkoleniowym w tych izbach.

2. W przypadku gdy Krajowa Rada Radców Prawnych nie przedstawi w terminie propozycji, o której mowa w ust. 1, lub naruszy zasady ustalania liczby miejsc na aplikację radcowską, Minister Sprawiedliwości przyjmuje dla poszczególnych izb radców prawnych propozycje liczby miejsc odpowiadające liczbie miejsc na aplikację radcowskiej w bieżącym roku szkoleniowym.

3. W przypadku gdy łączna liczba miejsc na aplikację adwokacką, radcowską i notarialną zaproponowana przez Krajową Radę Radców Prawnych w trybie ust. 1, Naczelną Radę Adwokacką w trybie art. 75a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze oraz Krajową Radę Notarialną w trybie art. 71b § 1 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1158 oraz z 2009 r. Nr 37, poz. 286 i Nr 166, poz. 1317), jest mniejsza niż łączna liczba osób, które uzyskały pozytywny wynik państwowego egzaminu prawniczego I stopnia, o którym mowa w rozdziale 4 ustawy ... z dnia o państwowych egzaminach prawniczych, powiększona o 10 %, Minister Sprawiedliwości zwiększa zaproponowaną przez Krajową Radę Radców Prawnych liczbę miejsc na aplikację radcowską w poszczególnych izbach proporcjonalnie do liczby osób wpisanych na listę radców prawnych w danej izbie, biorąc pod uwagę, że łączna liczba miejsc na aplikację adwokacką, radcowską i notarialną ma odpowiadać łącznej liczbie osób, które uzyskały pozytywny wynik państwowego egzaminu prawniczego I stopnia, powiększonej o 10 %.

4. Minister Sprawiedliwości w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników państwowego egzaminu prawniczego I stopnia, o którym mowa w art. 24 ust. 5 ustawy z dnia ... o państwowych egzaminach prawniczych, ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej informację o liczbie miejsc na aplikację radcowską w poszczególnych izbach.

5. Liczba miejsc na aplikację radcowską, ogłoszona zgodnie z ust. 4, ulega zwiększeniu przez wpisanie na listę aplikantów radcowskich osób, które na skutek rozpoznania odwołań od wyniku państwowego egzaminu prawniczego I stopnia uzyskają z tego egzaminu liczbę punktów, która zapewniłaby im wpis na listę aplikantów radcowskich w danej izbie; przepis art. 33 ust. 4 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

6. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób zwiększania zaproponowanej przez Krajową Radę Radców Prawnych liczby miejsc na aplikację radcowską w poszczególnych

izbach, biorąc pod uwagę, że liczba miejsc w poszczególnych izbach ma być ustalana w stosunku do liczby radców prawnych wpisanych na listy w tych izbach.”;

6) uchyla się art. 33² – 33¹⁰;

7) w art. 34 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pracownikowi przysługuje prawo do płatnego urlopu, w wymiarze 30 dni kalendarzowych, na przygotowanie się do państwowego egzaminu prawniczego II stopnia oraz zwolnienie od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w celu uczestniczenia w państwowym egzaminie prawniczym I i II stopnia.”;

8) w art. 35 uchyla się pkt 4;

9) uchyla się art. 36 – 36⁹;

10) w art. 49 po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Rada okręgowej izby radców prawnych prowadzi listę radców prawnych i aplikantów radcowskich, której odpis przesyła corocznie w terminie do dnia 31 stycznia Krajowej Radzie Radców Prawnych, Ministrowi Sprawiedliwości, właściwym prezesom sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i właściwym prokuratorom apelacyjnym i okręgowym, oraz zawiadamia o zmianach na tej liście w terminie 30 dni od dnia dokonania tych zmian.”.

Art. 63. W ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953, z późn. zm.) w art. 7¹ uchyla się ust. 2.

Art. 64. W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2008 r. Nr 7, poz. 39, z późn. zm.) w art. 100a w ust. 5 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) ukończył aplikację prokuratorską lub aplikację ogólną w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury albo uzyskał pozytywny wynik państwowego egzaminu prawniczego II stopnia, o którym mowa w rozdziale 5 ustawy z dnia ... o państwowych egzaminach prawniczych (Dz. U. Nr, poz.).”.

Art. 65. W ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1158 oraz z 2009 r. Nr 37, poz. 286 i Nr 166, poz. 1317) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) uzyskał pozytywny wynik państwowego egzaminu prawniczego II stopnia w zakresie pełnym lub profilowanym ze specjalizacją notarialną, o którym mowa w rozdziale 5 ustawy z dnia ... o państwowych egzaminach prawniczych (Dz. U. Nr ..., poz. ...).”;

2) w art. 12 uchyla się § 2-4;

3) art. 71 otrzymuje brzmienie:

„Art. 71. § 1. Aplikantem notarialnym może zostać osoba, która uzyskała pozytywny wynik państwowego egzaminu prawniczego I stopnia, o którym mowa w rozdziale 4 ustawy z dnia ... o państwowych egzaminach prawniczych, i spełnia warunki określone w art. 11 pkt 1-3.

§ 2. Wpis na listę aplikantów notarialnych następuje na wniosek, na podstawie uchwały rady izby notarialnej właściwej ze względu na miejsce złożenia wniosku.

§ 3. Wniosek, o którym mowa w § 2, składa się w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ostatecznej listy osób wstępnie zakwalifikowanych na poszczególne aplikacje, o której mowa w art. 5 ust. 7 ustawy z dnia ... o

państwowych egzaminach prawniczych, do rady izby notarialnej, w której osoba została wstępnie zakwalifikowana na tej liście.

§ 4. W przypadku zmiany wyniku państwowego egzaminu prawniczego I stopnia na skutek rozpoznania odwołania wniosek, o którym mowa w § 2, składa się w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji Ministra Sprawiedliwości, o której mowa w art. 25 ust. 10 ustawy z dnia ... o państwowych egzaminach prawniczych, do wybranej rady izby notarialnej, w której do odbywania aplikacji zostały wstępnie zakwalifikowane osoby, które uzyskały z państwowego egzaminu prawniczego I stopnia taką samą liczbę punktów. Jeżeli od dnia rozpoczęcia aplikacji notarialnej upłynął więcej niż 1 miesiąc, osoba ta rozpoczyna aplikację w następnym roku szkoleniowym, chyba, że rada izby notarialnej wyrazi zgodę na rozpoczęcie aplikacji w trakcie roku szkoleniowego.

§ 5. Nie można odmówić wpisu osobie spełniającej warunki, o których mowa w § 1-3.”;

4) art. 71b otrzymuje brzmienie:

„Art. 71b. § 1. Krajowa Rada Notarialna przedstawia corocznie do dnia 31 stycznia Ministrowi Sprawiedliwości propozycję liczby miejsc na aplikację notarialną w poszczególnych izbach w kolejnym roku szkoleniowym. Proponowana liczba miejsc na aplikację notarialną w poszczególnych izbach nie może być mniejsza niż liczba aplikantów notarialnych w bieżącym roku szkoleniowym w tych izbach.

§ 2. W przypadku gdy Krajowa Rada Notarialna nie przedstawi w terminie propozycji, o której mowa w § 1, lub naruszy zasady ustalania liczby miejsc na aplikację notarialną, Minister Sprawiedliwości przyjmuje dla poszczególnych izb notarialnych propozycje liczby miejsc odpowiadające liczbie miejsc na aplikacji notarialnej w bieżącym roku szkoleniowym.

§ 3. W przypadku gdy łączna liczba miejsc na aplikację adwokacką, radcowską i notarialną zaproponowana przez Krajową Radę Notarialną w trybie § 1, Naczelną Radę Adwokacką w trybie art. 75a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188 i Nr 166, poz. 1317) oraz Krajową Radę Radców Prawnych w trybie art. 33¹ ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059, z późn. zm.⁶), jest mniejsza niż łączna liczba osób, które uzyskały pozytywny wynik państwowego egzaminu prawniczego I stopnia, o którym mowa w rozdziale 4 ustawy ... z dnia o państwowych egzaminach prawniczych, powiększona o 10 %, Minister Sprawiedliwości zwiększa zaproponowaną przez Krajową Radę Notarialną liczbę miejsc na aplikację notarialną w poszczególnych izbach proporcjonalnie do liczby notariuszy powołanych na obszarze danej izby, biorąc pod uwagę, że łączna liczba miejsc na aplikację adwokacką, radcowską i notarialną ma odpowiadać łącznej liczbie osób, które uzyskały pozytywny wynik państwowego egzaminu prawniczego I stopnia, powiększonej o 10 %.

§ 4. Minister Sprawiedliwości w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników państwowego egzaminu prawniczego I stopnia, o którym mowa w art. 24 ust. 5 ustawy z dnia ... o państwowych egzaminach prawniczych, ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej informację o liczbie miejsc na aplikację notarialną w poszczególnych izbach.

§ 5. Liczba miejsc na aplikację notarialną, ogłoszona zgodnie z § 4, ulega zwiększeniu przez wpisanie na listę aplikantów notarialnych osób, które na skutek rozpoznania odwołań od wyniku państwowego egzaminu prawniczego I stopnia uzyskają z tego egzaminu liczbę punktów, która zapewniłaby im wpis na listę aplikantów notarialnych w danej izbie; przepis art. 71 § 4 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

§ 6. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób zwiększania zaproponowanej przez Krajową Radę Notarialną liczby miejsc na aplikację notarialną w poszczególnych izbach,

biorąc pod uwagę, że liczba miejsc w poszczególnych izbach ma być ustalana w stosunku do liczby notariuszy powołanych na obszarze tych izb.”;

5) uchyla się art. 71c - 71k;

6) w art. 72:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Aplikacja notarialna rozpoczyna się dnia 1 stycznia każdego roku i trwa 2 lata, ma na celu przygotowanie aplikanta do wykonywania zawodu notariusza i obejmuje co najmniej: prawo cywilne materialne i postępowanie cywilne, prawo rodzinne i opiekuńcze, prawo gospodarcze, prawo spółek handlowych, prawo pracy i ubezpieczeń społecznych, prawo finansowe i podatkowe, prawo administracyjne materialne i postępowanie administracyjne, postępowanie sądownoadministracyjne, prawo Unii Europejskiej, prawo konstytucyjne, prawo o ustroju sądów, trybunałów i prokuratury, samorządu adwokackiego, radcowskiego, notarialnego oraz organów kontroli państwowej i ochrony prawa działających w Rzeczypospolitej Polskiej oraz zasady wykonywania zawodu notariusza.”;

b) po § 1 dodaje się § 1a i 1b w brzmieniu:

„§ 1a. W trakcie aplikacji notarialnej przeprowadza się co najmniej 2 kolokwia z zakresu prawa cywilnego materialnego i postępowania cywilnego.

§ 1b. W komisji przeprowadzającej kolokwia, o których mowa w § 1a, uczestniczy przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości. Rada izby notarialnej powiadamia na 45 dni przed terminem kolokwium Ministra Sprawiedliwości o terminie i miejscu jego przeprowadzenia.”;

7) uchyla się art. 74 – 74b,

8) art. 74c otrzymuje brzmienie:

„74c. Pracownikowi przysługuje prawo do płatnego urlopu, w wymiarze 30 dni kalendarzowych, na przygotowanie się do państwowego egzaminu prawniczego II stopnia oraz zwolnienie od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w celu uczestniczenia w państwowym egzaminie prawniczym I i II stopnia.”;

9) uchyla się art. 74d – 74i;

10) w art. 76

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Asesorem notarialnym może być osoba, która uzyskała pozytywny wynik państwowego egzaminu prawniczego II stopnia w zakresie pełnym lub profilowanym ze specjalizacją notarialną i przedstawi oświadczenie notariusza o gotowości zawarcia z nią umowy o pracę.”;

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Asesorem notarialnym może być także osoba, która uzyskała pozytywny wynik państwowego egzaminu prawniczego II stopnia w zakresie profilowanym ze specjalizacją adwokacko-radcowską oraz w okresie 5 lat łącznie przez okres co najmniej 3 lat wykonywała wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z czynnościami wykonywanymi przez notariusza w kancelarii notarialnej, na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej i przedstawi oświadczenie notariusza o gotowości zawarcia z nią umowy o pracę.”.

Art. 66. W ustawie z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199, z późn. zm.) po art. 14i dodaje się art. 14ia – 14ir w brzmieniu:

„Art. 14ia. 1. Centrum prowadzi aplikację legislacyjną, zwaną dalej „aplikacją”.

2. Nadzór programowy nad aplikacją sprawuje Prezes Centrum.

Art. 14ib. 1. Celem aplikacji jest przygotowanie aplikanta do należytego wykonywania zawodu legislatora.

2. Zajęcia na aplikacji trwają 3 semestry, po 5 miesięcy każdy.

Art. 14ic. Aplikantem legislacyjnym, zwanym dalej „aplikantem”, może być osoba, która uzyskała pozytywny wynik państwowego egzaminu prawniczego I stopnia, o którym mowa w rozdziale 4 ustawy z dnia ... o państwowych egzaminach prawniczych (Dz. U. Nr .., poz. ..) albo osoba skierowana na aplikację na podstawie art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 227, poz. 1505) lub art. 7¹ ust. 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953, z późn.zm.³).

Art. 14id. 1. Prezes Centrum:

- 1) powołuje i odwołuje kierownika aplikacji;
- 2) powołuje i odwołuje zastępcę kierownika aplikacji, w porozumieniu z kierownikiem aplikacji;
- 3) ustala limit przyjęć na aplikację, wskazując w ramach limitu liczbę miejsc przeznaczonych dla:
 - a) osób, skierowanych na aplikację na podstawie art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 157, poz. 1241) oraz art. 7¹ ust. 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953, z późn.zm.¹⁰),
 - b) osób, które zgłosiły się do odbycia aplikacji
- z tym że liczby miejsc przeznaczonych dla osób, o których mowa w lit. a i b nie mogą być mniejsze niż 40 % limitu przyjęć na aplikację;
- 4) ustala i ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Centrum:
 - a) termin rozpoczęcia aplikacji,
 - b) termin składania wniosków o wpis na listę aplikantów legislacyjnych,
 - c) termin przeprowadzania rozmowy kwalifikacyjnej na aplikację;
- 5) prowadzi listę aplikantów legislacyjnych;
- 6) zatwierdza program aplikacji, plan zajęć, listę wykładowców oraz listę patronów wyznaczonych aplikantom.

2. Ustalając limit przyjęć na aplikację, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, Prezes Centrum uwzględnia potrzeby urzędów oraz warunki organizacyjne i finansowe aplikacji.

3. W przypadku gdy liczba osób skierowanych lub zgłoszonych na aplikację będzie mniejsza niż liczba miejsc określona na podstawie ust. 1 pkt 3 lit. a albo b, Prezes Centrum może dokonać – w ramach limitu – zmian w podziale liczby miejsc.

Art.14ie. 1. Do wniosku o wpis na listę aplikantów legislacyjnych dołącza się:

- 1) skierowanie do odbycia aplikacji – w przypadku osób, o których mowa w art. 14id ust. 1 pkt

3 lit. a;

- 2) zaświadczenie o uzyskaniu pozytywnego wyniku państwowego egzaminu prawniczego I stopnia – w przypadku osób, o których mowa w art. 14id ust. 1 pkt 3 lit. b;
- 3) oryginał dyplomu ukończenia wyższych studiów prawniczych w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskania tytułu magistra lub zagranicznych studiów prawniczych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej albo jego urzędowy odpis albo poświadczoną notarialnie kopię oryginału lub urzędowego odpisu dyplomu;
- 4) życiorys.

2. Wniosek o wpis na listę aplikantów legislacyjnych składa się do Prezesa Centrum w terminie, o którym mowa w art. 14id ust. 1 pkt 4 lit. b.

3. O wpisie na listę aplikantów decyduje:

- 1) rozmowa kwalifikacyjna, potrzeby urzędu kierującego na aplikację oraz staż pracy - w przypadku osób, o których mowa w art. 14id ust. 1 pkt 3 lit. a,
 - 2) liczba punktów uzyskanych z państwowego egzaminu prawniczego I stopnia – w przypadku osób, o których mowa w art. 14id ust. 1 pkt 3 lit. b,
- oraz limit przyjęć na aplikację, określony zgodnie z art. 14id ust. 1 pkt 3.

Art. 14if. Rozmowę kwalifikacyjną na aplikację przeprowadza komisja kwalifikacyjna w składzie:

- 1) Prezes Centrum albo wskazana przez niego osoba;
- 2) kierownik aplikacji;
- 3) zastępca kierownika aplikacji.

Art. 14ig. 1. Przedmiotem zajęć są:

- 1) prawo konstytucyjne;
- 2) teoria państwa i prawa;
- 3) filozofia prawa;
- 4) wybrane zagadnienia prawa cywilnego i administracyjnego;
- 5) procedura prawodawcza;
- 6) standardy tworzenia prawa w państwie prawnym;
- 7) metodyka pracy legislacyjnej;
- 8) wybrane problemy legislacyjne podstawowych gałęzi prawa;
- 9) prawo Unii Europejskiej i harmonizacja prawa polskiego z prawem Unii Europejskiej;
- 10) orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego i orzecznictwo sądowe.

2. Po drugim semestrze aplikacji przeprowadza się kolokwium.

Art. 14 ih. Kierownik aplikacji:

- 1) przygotowuje projekt programu aplikacji;

- 2) opracowuje szczegółowy plan zajęć;
- 3) zapewnia dobór wykładowców i patronów;
- 4) wyznacza patronów aplikantom.

Art. 14 ij. 1. Kierownikowi aplikacji i jego zastępcy przysługuje wynagrodzenie.

2. Prezes Centrum ustala miesięczne wynagrodzenie ryczałtowe dla:

1) kierownika aplikacji - w wysokości do 70 % przeciętnego wynagrodzenia w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227), zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”;

2) zastępcy kierownika aplikacji - w wysokości do 60 % przeciętnego wynagrodzenia;

3) patronów - w wysokości do 40 % przeciętnego wynagrodzenia.

3. Kierownikowi aplikacji, zastępcy kierownika aplikacji, wykładowcom oraz członkom komisji kwalifikacyjnej i komisji egzaminacyjnej przysługuje zwrot kosztów podróży i noclegów w wysokości określonej w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

4. Obsługę administracyjną aplikacji, naboru na aplikację oraz egzaminu kończącego aplikację zapewnia Centrum.

Art. 14ik. 1. Aplikant odbywa aplikację pod kierunkiem patrona.

2. Patronem może być osoba, która posiada wyższe wykształcenie prawnicze, co najmniej 5 letni staż pracy związanej z legislacją oraz aktualnie wykonuje pracę związaną z legislacją.

3. Patron może sprawować opiekę nad nie więcej niż dwoma aplikantami.

4. Do obowiązków patrona należy zapoznanie aplikanta z podstawowymi zadaniami legislacji. Patron w szczególności:

1) wyznacza zadania legislacyjne, polegające na przygotowaniu stanowiska prawno – legislacyjnego do projektu aktu prawnego, przygotowaniu założeń do projektu aktu prawnego oraz projektu aktu prawnego;

2) kontroluje postępy w stosowaniu zasad techniki prawodawczej;

3) służy pomocą w wyjaśnianiu wątpliwości aplikanta związanych z problemami legislacyjnymi;

4) po zakończeniu szkolenia sporządza opinię o aplikancie, zawierającą informację o postępach aplikanta oraz o jego przydatności do zawodu legislatora.

5. Za sprawowanie opieki nad aplikantem patronowi przysługuje wynagrodzenie.

Art. 14il. 1. Do obowiązków aplikanta należy:

1) systematyczne uczęszczanie na zajęcia;

2) sporządzanie pod kierunkiem patrona projektów stanowisk prawno - legislacyjnych oraz założeń do projektów aktów prawnych i projektów aktów prawnych;

3) uczestnictwo w kolokwium.

2. W przypadku rażącego naruszenia obowiązków aplikanta, w szczególności w przypadku

nieusprawiedliwionego opuszczenia więcej niż 15 dni zajęć, Prezes Centrum może skreślić aplikanta z listy aplikantów.

3. W przypadku uzyskania niedostatecznej oceny z kolokwium Prezes Centrum skreśla aplikanta z listy aplikantów.

Art. 14im. 1. Aplikacja jest odpłatna.

2. Koszty szkolenia aplikantów pokrywane są z opłat wnoszonych:

1) w przypadku pracodawcy kierującego na aplikację legislacyjną, zgodnie z art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej lub z art. 7¹ ust. 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych – tego pracodawcę;

2) w pozostałych przypadkach – przez aplikantów.

3. Wzajemne prawa i obowiązki osoby skierowanej na aplikację i pracodawcy kierującego na tę aplikację, zgodnie z art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej lub art. 7¹ ust. 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych, określa zawarta między nimi umowa cywilnoprawna.

4. Prezes Rady Ministrów, określi, w drodze rozporządzenia, tryb organizowania aplikacji, tryb i sposób jej odbywania, sposób przeprowadzania kolokwium, uwzględniając możliwość powtórzenia kolokwium przez osoby, które uzyskały ocenę niedostateczną, oraz wzór dyplomu stwierdzającego ukończenie aplikacji, kierując się koniecznością zapewnienia prawidłowego i sprawnego przebiegu aplikacji oraz właściwego przygotowania do wykonywania zawodu legislatora.

5. Prezes Rady Ministrów, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty za aplikację oraz sposób i termin jej uiszczania, mając na względzie warunki finansowe aplikacji oraz konieczność zapewnienia aplikantom właściwego poziomu szkolenia, a także zachowanie terminowości uiszczania opłat.

Art. 14in.1. Egzamin kończący aplikację, zwany dalej „egzaminem”, przeprowadza się w terminie 60 dni od dnia zakończenia zajęć.

2. Egzamin składa się z części pisemnej i ustnej, które odbywają się w różnych dniach.

3. Egzamin przeprowadza komisja w składzie:

1) przewodniczący komisji egzaminacyjnej - Prezes Centrum albo wskazana przez niego osoba, wymieniona w pkt 2 lit. a albo b;

2) członkowie:

- a) kierownik aplikacji,
- b) zastępca kierownika aplikacji,
- c) przedstawiciel Rady Legislacyjnej,
- d) przedstawiciel Szefa Służby Cywilnej,
- e) przedstawiciel Prezesa Centrum.

4. W skład komisji egzaminacyjnej Prezes Centrum może powołać nie więcej niż 3 specjalistów z zakresu zagadnień wymienionych w art. 14ig ust. 1 lub przedstawicieli urzędów kierujących na aplikację.

5. Członek komisji egzaminacyjnej, który w czasie trwania aplikacji wykonywał obowiązki patrona, podlega wyłączeniu ze składu komisji egzaminacyjnej na czas egzaminu aplikanta, którego był patronem, nie ocenia części pisemnej egzaminu tego aplikanta oraz nie bierze udziału w głosowaniu, o którym mowa w art.

14iq ust. 1, w jego sprawie.

6. Członkom komisji egzaminacyjnej przysługuje wynagrodzenie za udział w egzaminie w wysokości nie mniejszej niż 85% i nie większej niż 220% przeciętnego wynagrodzenia.

7. Wysokość wynagrodzenia określa umowa cywilnoprawna zawarta z członkiem komisji egzaminacyjnej.

Art. 14io. Termin przeprowadzenia egzaminu wyznacza przewodniczący komisji egzaminacyjnej i zawiadamia o nim członków komisji, patronów oraz aplikantów - z co najmniej 30 - dniowym wyprzedzeniem.

Art. 14ip. 1. Część pisemna egzaminu polega na opracowaniu projektu aktu prawnego wraz z uzasadnieniem oraz na opracowaniu stanowiska prawnego-legislacyjnego do projektu aktu prawnego. Podczas egzaminu pisemnego aplikanci mogą posługiwać się tekstami aktów prawnych oraz zbiorami orzeczeń i komentarzami.

2. Część ustna egzaminu obejmuje sprawdzenie wiedzy aplikanta w zakresie określonym w art. 14ig ust. 1 i odbywa się w obecności patrona aplikanta.

Art. 14iq. 1. Komisja egzaminacyjna ocenia łącznie wyniki części pisemnej i ustnej egzaminu, podejmując uchwałę większością głosów; w razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego komisji egzaminacyjnej.

2. Ocenę łączną określa się stopniem: wyróżniający, bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny.

3. Z przebiegu egzaminu sporządza się protokół, który podpisują wszyscy członkowie komisji egzaminacyjnej oraz przewodniczący.

4. W razie niedostatecznego wyniku egzaminu można zdawać go ponownie tylko jeden raz, nie wcześniej niż po upływie sześciu miesięcy. Przepis art. 14in ust. 2 – 7 i art. 14im stosuje się odpowiednio.

Art. 14ir. Po przeprowadzeniu egzaminu, osobom, które uzyskały z niego wynik pozytywny, Prezes Centrum wydaje dyplom stwierdzający ukończenie aplikacji.”.

Art. 67. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2006 r. Nr 167, poz. 1191, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10 w ust. 1 pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) uzyskała pozytywny wynik egzaminu komorniczego albo uzyskała pozytywny wynik państwowego egzaminu prawniczego II stopnia w zakresie pełnym lub profilowanym, o którym mowa w rozdziale 5 ustawy z dnia ... o państwowych egzaminach prawniczych (Dz. U. Nr ..., poz. ...);”;

2) w art. 29:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) uzyskał pozytywny wynik państwowego egzaminu prawniczego I stopnia, o którym mowa w rozdziale 4 ustawy z dnia ... o państwowych egzaminach prawniczych.”,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Wpis na listę aplikantów komorniczych następuje na wniosek na podstawie uchwały rady izby komorniczej właściwej ze względu na miejsce złożenia wniosku o wpis. O wpisie na listę aplikantów decyduje

liczba punktów uzyskanych z państwowego egzaminu prawniczego I stopnia. W uchwale tej rada izby komorniczej obowiązana jest wskazać komornika, w którego kancelarii aplikant komorniczy jest albo zostanie zatrudniony.”;

c) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Wniosek o wpis na listę aplikantów komorniczych składa się w terminie 30 dni od dnia doręczenia zaświadczenia o wyniku państwowego egzaminu prawniczego I stopnia, o którym mowa w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia ... o państwowych egzaminach prawniczych. Do wniosku kandydat obowiązany jest załączyć zaświadczenie o niekaralności opatrzone datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed dniem złożenia wniosku, oświadczenie, że przeciwko niemu nie jest prowadzone postępowanie karne o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe oraz zaświadczenie o wyniku państwowego egzaminu prawniczego I stopnia.”;

3) w art. 29a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister Sprawiedliwości powołuje co 2 lata komisje do spraw przeprowadzenia egzaminu komorniczego, obejmujące obszar właściwości jednej lub kilku izb komorniczych, zwane dalej „komisjami egzaminacyjnymi.”;

4) w art. 29b ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 29b. 1. Minister Sprawiedliwości powołuje co 2 lata zespół do przygotowania pytań na egzamin komorniczy, składający się z pięciu osób, zwany dalej „zespołem egzaminacyjnym”. Dwaj członkowie zespołu egzaminacyjnego powoływani są spośród osób wskazanych przez Krajową Radę Komorniczą.”;

5) uchyla się art. 29c - 29i;

6) w art. 29j w ust. 3 uchyla się pkt 2;

7) w art. 30 po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. W trakcie aplikacji komorniczej przeprowadza się co najmniej 2 kolokwia z zakresu prawa cywilnego materialnego i postępowania cywilnego.

1b. W kolokwiach, o których mowa w ust. 1a, uczestniczy przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości. Rada izby komorniczej powiadamia na 45 dni przed terminem kolokwium Ministra Sprawiedliwości o terminie i miejscu jego przeprowadzenia.”;

8) w art. 31:

a) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Z prac komisji egzaminacyjnej, na czas przeprowadzania egzaminu komorniczego podlega wyłączeniu członek, jeżeli kandydat zakwalifikowany do egzaminu komorniczego jest:

- 1) jego małżonkiem;
- 2) osobą pozostającą z nim w stosunku pokrewieństwa albo powinowactwa do drugiego stopnia albo w stosunku przysposobienia;
- 3) osobą pozostającą z nim we wspólnym pożyciu;
- 4) osobą pozostającą wobec niego w stosunku zależności służbowej.”;

b) dodaje się ust. 7-9 w brzmieniu:

„7. Powody wyłączenia trwają pomimo ustania małżeństwa lub przysposobienia. Okoliczności, o których mowa w ust. 6 pkt 4, nie odnoszą się do członka komisji egzaminacyjnej będącego sędzią.

8. Członkowie komisji egzaminacyjnych przed rozpoczęciem egzaminu komorniczego składają pisemne oświadczenia, że nie pozostają z żadnym z kandydatów zakwalifikowanych do egzaminu komorniczego w

stosunku, o którym mowa w ust. 6.

9. Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 8, powoduje odpowiedzialność na podstawie przepisu art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm⁵⁾).”.

Art. 68. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.) w art. 155 w § 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„ 5) ukończył aplikację ogólną prowadzoną przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury lub zdał egzamin sędziowski lub prokuratorski albo uzyskał pozytywny wynik państwowego egzaminu prawniczego II stopnia, o którym mowa w rozdziale 5 ustawy z dnia ... o państwowych egzaminach prawniczych.”.

Art. 69. W ustawie z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 126, poz. 1069, z późn. zm.) w art. 26 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Test umiejętności dla kandydatów, którzy ubiegają się o wpis na listę adwokatów lub radców prawnych, przeprowadzają komisje państwowych egzaminów prawniczych II stopnia, o których mowa w art. 11 ustawy z dnia ... o państwowych egzaminach prawniczych (Dz. U. Nr ..., poz. ...).”.

Art. 70. W ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 227, poz. 1505) w art. 110:

a) uchyla się ust. 2,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Szczegółowe zasady i tryb organizowania oraz odbywania aplikacji określają przepisy odrębne.”.

Art. 71. W ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. Nr 26, poz. 157, Nr 56, poz. 459) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 17:

a) ust. 1-3 otrzymują brzmienie:

„1. Nabór na aplikację ogólną odbywa się w drodze konkursu polegającego na napisaniu pracy pisemnej sprawdzającej umiejętność stosowania argumentacji prawniczej, zasad wykładni oraz kwalifikowania stanów faktycznych. Do konkursu może zgłosić się osoba, która uzyskała pozytywny wynik państwowego egzaminu prawniczego I stopnia, o którym mowa w rozdziale 4 ustawy z dnia ... o państwowych egzaminach prawniczych (Dz. U. Nr ..., poz....).

2. Do konkursu dopuszcza się liczbę osób nie większą niż dwukrotność limitu miejsc, o którym mowa w art. 16 ust. 2. O dopuszczeniu decyduje liczba punktów uzyskanych z państwowego egzaminu prawniczego I stopnia.

3. Zadania w ramach pracy pisemnej ze wskazaniem form ich przygotowania opracowuje zespół konkursowy powołany, po uzyskaniu opinii Rady, przez Dyrektora Krajowej Szkoły. Zadania i formy ich przygotowania są zatwierdzane przez Ministra Sprawiedliwości.”.

b) uchyla się ust. 15-17;

2) w art. 18 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. O kolejności miejsca na liście kwalifikacyjnej decyduje suma punktów uzyskanych przez kandydatów z państwowego egzaminu prawniczego I stopnia i z konkursu. Jeżeli dwóch lub więcej kandydatów uzyska taką samą liczbę punktów, o kolejności miejsca na liście kwalifikacyjnej decyduje liczba punktów uzyskanych z konkursu, a jeśli liczba punktów z konkursu jest taka sama, wszystkich tych kandydatów umieszcza się na jednym miejscu na liście kwalifikacyjnej. W przypadku, gdy miejsce na liście kwalifikacyjnej, w którym następuje wyczerpanie limitu, o którym mowa w art. 16 ust. 2, zajmuje więcej niż jedna osoba, limit ulega podwyższeniu o liczbę osób umieszczonych na tym miejscu.”.

Rozdział 10

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 72. W terminie 10 lat od dnia wejścia w życie ustawy do egzaminu II stopnia mogą przystąpić osoby niewymienione w art. 30 ust. 1, które:

- 1) uzyskały na zasadach obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy prawo do przystąpienia do egzaminu adwokackiego, radcowskiego lub notarialnego, albo
- 2) przed dniem wejścia w życie ustawy ukończyły wyższe studia prawnicze i przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 10 lat przed zarejestrowaniem się w elektronicznym systemie rejestracji:
 - a) wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, lub
 - b) były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów.

Art. 73. Osoby, które przed dniem wejścia w życie ustawy uzyskały pozytywny wynik egzaminu konkursowego albo wstępnego na aplikację adwokacką, radcowską, notarialną lub komorniczą, zachowują prawo do wpisu na listę aplikantów adwokackich, radcowskich, notarialnych lub komorniczych, na zasadach dotychczasowych.

Art. 74. Do postępowań w sprawie wpisu na listę aplikantów adwokackich, radcowskich, notarialnych lub komorniczych, a także postępowań w sprawie odwołań od uchwał w sprawie wyników egzaminu konkursowego albo wstępnego na aplikację adwokacką, radcowską, notarialną lub komorniczą, wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 75. Do aplikacji adwokackiej, radcowskiej, notarialnej, komorniczej i legislacyjnej, rozpoczętej przed dniem wejścia w życie ustawy oraz do następującego po niej egzaminu i postępowania w sprawie odwołań od wyników tego egzaminu, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 76. Pozostają w mocy pełnomocnictwa procesowe udzielone przed dniem wejścia w życie ustawy osobom, które nie spełniają warunków określonych w art. 87 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.⁸⁾) w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do czasu zakończenia postępowań w danej instancji.

Art. 77. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.